Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ – številka 6 – leto XIII. – 16. februar 1974

Uspehi in načrti Razvojnega inštituta Iskre na področju avtomatizacije elektrarn

Sredi lanskega leta smo objavili kratek zapis o skupini za avtomatizacijo elektrarn, ki že četrto leto deluje v okviru Zavoda za avtomatizacijo. Takrat je bila skupina nagrajena za svoje razvojno delo na področju avtomatizacije hidroelektrarn, tokrat pa objavljamo kratek zapis o nadaljnjem delu in načrtih oddelka za avtomatizacijo elektrarn, ki nam ga je poslal njen vodja, dipl.ing. Boštjan Škorjak.

Z Novim letom je oddelek pridobil še 2 sodelavca, tako da nas je zdaj že 8 in delujemo na dveh osnovnih področjih: projektivnem in razvojnem. Naša projektivna dejavnost zajema v bistvu načrtno obdelavo sistemov hidroelektrarn z vidika avtomatizacije. To je vedno bolj potrebno, ker kupci in tudi projektivne organizacije ne morejo tako naglo slediti razvoju tehnike na tem področju, naša prednost pa je v tesni povezavi z lastnim razvojem. V okviru tega razvoja smo uspešno izdelali prototipe za digitalno pozicioniranje zapornic in elektronski regulator za delovno moč agregatov. Prototipi so uspešno preskušeni v HE Dravograd in tam skupaj z avtomatom za zagon in zaustavitev agregata obratujejo od lanskega maja.

Številni obiski in ogledi avtomatizacije v HE Dravograd potrjujejo uspešnost našega dela in nam dokazujejo, da smo izbrali izredno perspektivno področje, saj postaja avtomatizacija elektrarn zaradi energetske krize še bolj potrebna.

Oddelek je s pomočjo zunanjih sodelavcev zaključil tudi 1. fazo raziskovalne naloge o avtomatizaciji sistema hidroelektrarn, ki je tesno povezana z avtomatizacijo dravske verige elektrarn. Nalogo je sofinanciral sklad Borisa Kidriča, poleg tega pa je oddelek dobil tudi kredit za sofinanciranje razvoja novega elektronskega turbinskega regulatorja. Z razvojem smo že začeli, istočasno pa se dogovarjamo s HE Doblar, da svoje stare in dotrajane regulatorje zamenja z našimi novimi. Vse kaže, da bo tokrat imelo elektrogospodarstvo dovolj posluha tudi za domačo industrijo, saj nam obljubljajo sofinanciranje razvoja. Poleg soških elektrarn se za naš novi elektronski regulator zanimajo tudi elektrarne na Dravi, sicer pa bo zani-

(nadaljevanje na 2. strani)

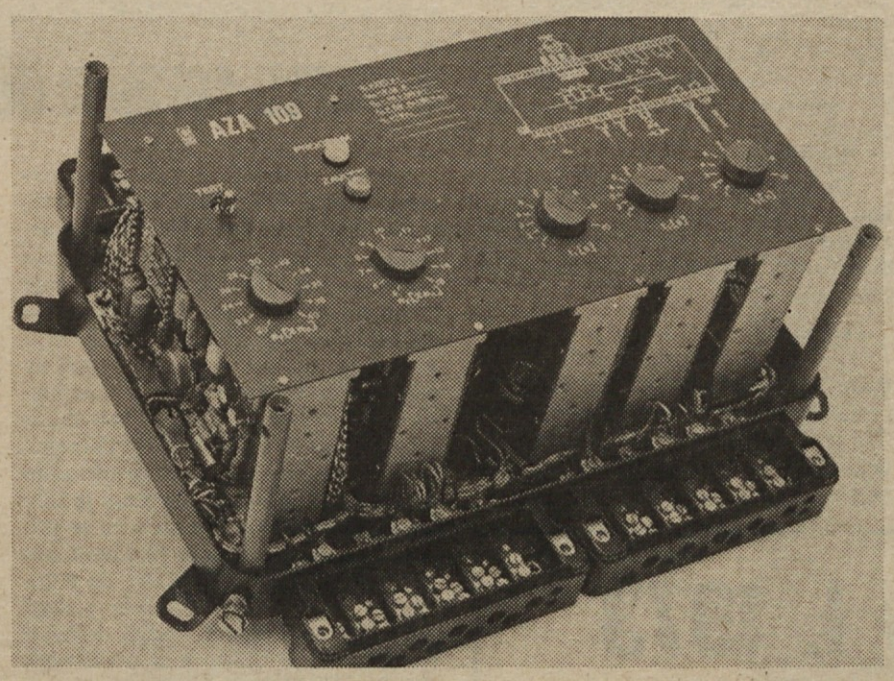

Posnetek prikazuje avtomat za programsko zaviranje agregatov

Naš Prešernov nagrajenec

Marijan Gnamuš prejel nagrado Prešernovega sklada za industrijsko oblikovanje

Na področju industrijskega oblikovanja, kjer je naše podjetje nesporno vodilno v državi, nas je razveselila spet dobra novica. Letošnjo nagrado Prešernovega sklada za industrijsko oblikovanje je namreč prejel naš sodelavec arhitekt Marijan Gnamuš, strokovni sodelavec na oddelku za industrijsko oblikovanje v Iskra Commerceu. V vrsti številnih priznanj, ki jih je prejel v svojem 14-letnem udejstvovanju, je to vsekakor najvišje zanj, velik uspeh pa tudi našega podjetja glede na oblikovne dosežke.

Posebna komisija, ki je temeljito pregledala vsa dela kandidatov za nagrade, je takole utemeljila svojo odločitev:

„Arhitekt in oblikovalec Marijan Gnamuš se udejstvuje na področju industrijskega oblikovanja razmeroma malo časa. Čeravno se je že z diplomskim delom usmeril prav v to področje oblikovanja, mu je šele delovno mesto v veliki elektronski industriji kot je združena Iskra omogočilo, da je pokazal svoje sposobnosti in jih v kratkem času razvil do izredno visoke stopnje.

Njegovi začetki v oblikovanju merilnih instrumentov navezujejo na ustaljeni oblikovni prijem iz težnje po enotni zunanji podobi Iskrinih merilnih naprav. Od teh naprav – programski pult BRT in pozicijski indikator NP – do novejših oblikovalnih nalog je Gnamuš napravil odločen korak naprej, kar govori tudi o naglem zorenju njegovih oblikovalskih nazorov. Oblikovalna naloga je zanj dolgotrajen proces in njen končni uspeh odvisen predvsem od pravilno postavljenih izhodišč ter neprestanega prilagajanja predmeta, od načrta, prek modela, prototipa in serijske proizvodnje do grafične opreme, ovojnine in načina transportiranja. Njegova skrajna disciplinirano in inventivnost pri oblikovanju ga vodita ne le do popolne izrabe tehnoloških in konstrukcijskih sposobnosti velike industrije, kakršna je Iskra, temveč tudi prek konvencionalnih pojmovanj o ustaljeni obliki določenega predmeta in celo do snovanja novih konstrukcijskih rešitev v okviru istih tehnoloških možnosti. To pa pomeni mimo večje oblikovne dorečenosti tudi večjo smotrnost in cenenost izdelkov. Začetek tako pojmovane oblikovalne naloge pomeni njegov TV stabilizator, ki ga je izdelovala prej škofjeloška Elra. Podobna oblikovalna zasnova se kaže v njegovem polnilniku akumulatorjev Pobi. Vrh njegovega ustvarjanja v zadnjem času pa pomeni njegov digitalni univerzalni instrument Digimer. Ta instrument se odlikuje po vrsti konstrukcijskih novosti, zlasti po svoji nesporno dobri zunanji podobi z izvrino zasnovanim digitalnim zaslonom. Digimer je vzbudil pozornost na razstavi Die gute Industrieform v Hannovru leta 1972 ter zlasti na razstavi BIO 5 v Ljubljani, kjer je prejel Gnamuš zanj častno pohvalo. Upravičeno lahko zapišemo, da se oblikovalni prispevek Marijana Gnamuša v Iskri precej dviga iz sicer nadpovprečno dobrega oblikovanja ter si s tem pridobiva eno prvih mest v slovenskem in jugoslovanskem oblikovanju.“

Tako je menila posebna strokovna komisija Akademije znanosti in umetnosti, ko se je izrekla za podelitev letošnje nagrade Prešernovega sklada. Žal pa arhitekt Gnamuš pri nas ni deležen takšnega vsaj moralnega priznanja in še manj pohvale za svoje oblikovne dosežke, s katerimi se ponašamo doma in tudi v veliki meri v tujini. Zakaj?

Marjan Kralj

ISKRA-TOZD-TOVARNA ELEKTRONSKIH NAPRAV, LJUBLJANA

Prizadevanja za bistveno povečanje izvoza

Vrsto let je bila ena od značilnosti gospodarjenja v „Tovarni elektronskih naprav“ velika razlika med uvozom in izvozom, posledica tega pa stalno pomanjkanje deviznih sredstev in seveda povečani stroški nabave repromateriala.

V letu 1974 poizkušamo to močno neugodno bilanco izravnati, po eni strani z vrsto akcij, ki naj znižajo uvoz, po drugi strani pa prvič pričakujemo pomembnejše rezultate pri izvozu.

Že v gospodarskem planu za leto 1974, sprejetem v novembru preteklega leta, smo predvideli izvoz v višini okoli 350.000 dolarjev. Glavni delež te številke, ki je za naše razmere že pomemben dosežek, saj smo se do sedaj v izvoznih statistikah ZP „ISKRA“ pojavljali zgolj s simboličnimi zneski, bo prinesla sodelava z zapadnonemško firmo „Compur Werke“, o kateri smo v našem glasilu že pisali. Konkretno gre za kooperacijsko izdelavo diktafonov, pričakujemo pa tudi razširitev sodelovanja na nekatere druge slične izdelke.

Drugo pomembnejše področje izvoza je v sodelavi z zapadnonemškim partnerjem „SEL“ in švedsko firmo „SRT“, oba iz koncerna ITT. S tema dvema pričakujemo pomembnejše izvozne rezultate šele v letu 1975.

Že ob sestavi gospodarskega plana za leto 1974 smo si zastavili nalogo, da že v letu 1974 povečamo izvoz iznad v planu predvidenega zneska 350.000 dolarjev.

Prizadevanja so rodila uspeh in smo se v začetku tega leta dogovorili o izvozu našega izdelka **„translator TL–1K“** v Italijo preko zastopništva „ISKRE“ v Milanu. Ta izdelek – proizvajamo ga že nekaj let za potrebe „Elektromehanike“ – spada v naš program proizvodnje translatorjev, katerih proizvajamo več vrst v številnih izvedbah.

Za leto 1974 smo se dogovorili o izvozu **translatorja TL-1K** v višini preko 400.000 dolarjev. Seveda smo morali pred zaključkom posla temeljito pregledati strukturo cene tega artikla in poiskati vse možnosti pocenitev. Usmerili smo se skorajda izključno na domače repromateriale, tako da bo izvozni efekt kar se da velik.

V ognju imamo še nekaj želez; predvsem se dogovarjamo o izvozu večje količine aparatur iz UKV-programa v Sovjetsko zvezo.

Upamo, da bo posel sklenjen in bomo o tem še poročali.

Ob koncu bi radi zapisali, da je naš tihi cilj – doseči v letu 1974 1 milijon dolarjev izvoza. Ta številka nas spodbuja, pomenila pa bi v prvem „izvoznem“ letu tovarne izjemen uspeh.

– M.K. –

Sprejemniki Sežana

V Iskrini tovarni radijskih sprejemnikov Sežana so pred kratkim začeli s poskusnim obratovanjem v novi proizvodni hali. Tja so preselili proizvodnjo omrežnih stabilizatorjev za televizijske sprejemnike. – Slika kaže dekleti pri delu na navijalnih strojih.

KONFERENCA MLADIH DELAVCEV V KRANJU

OK ZMS Kranj se je odločila, da v skladu s sprejetimi stališči in sklepi III. seje Republiške konference ZMS ustanovi konferenco mladih delavcev v Kranju. Specializirana konferenca mladih delavcev bo delovala predvsem na principu boljšega in tesnejšega sodelovanja s sindikati, ker se tudi področje dela pokriva. Mladi delavci bodo na ustanovni seji, ki bo 21. februarja, izvolili svoje predstavniške in izvršne organe. Za razna interesna področja pa bodo določali nosilce komisij, ki bodo pozneje konstituirali svoje komisije. S temi komisijami bodo predvsem pokrivali interese mladih na področju idejno-političnega dela, izobraževanja, na kulturnem in športnem področju, na področju SLO in drugih oblikah sodelovanja med mladimi delavci iz različnih delovnih organizacij. Poleg konstituiranja organov konference bodo mladi razpravljali in ocenili evidentiranje v delovnih organizacijah in o položaju mladih delavcev pred kongresom ZKJ.

Konferenca mladih delavcev dejansko pomeni bolj neposredni vpliv na družbeno-politična dogajanja v okviru občine, ki jih neposredno zadevajo. Z njeno ustanovitvijo je pogojeno tudi boljše sodelovanje med mladimi iz delovnih organizacij in bolj kreativno in uspešno reševanje problemov iz področja gospodarstva, ki so skupni za našo občino.

Konferenca bo sestavljala okrog sedemdeset delegatov, iz vseh delovnih organizacij v občini Kranj.

– P –

V tovarni „Stikala" v Kranju izkazujejo za leto 1973 lep proizvodni uspeh: Na sliki: montaža paketnih stikal

V »Avtoelektriki« 76 članov ZK

Na vprašanja **UREDNIŠTVA** odgovarja sekretar osnovne organizacije ZK v tovarni avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica – **STANE KOMEL.**

Vprašanje:
Kako ZK sodeluje v pripravah za konstituiranje podjetja?

Odgovor:
Sodelovanje je stalno in v redu. Sprejeli smo samoupravni sporazum v ZP Iskra, zdaj pa sprejemamo sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo. Člani ZK so direktno vključeni v komisijo za konstituiranje TOZD in pripravo osnutka. Obravnavali so vključevanje TOZD v delovno organizacijo kot tudi samoupravni sporazum Iskra na nivoju sekretariata ZK v okviru tovarne in na nivoju celotne organizacije skupaj z družbeno-političnimi organizacijami.

Vprašanje:
Koliko članov ima Zveza komunistov v tej tovarni?

Odgovor:
Vseh članov organizacije ZK je 76. V programu je tudi sprejetje novih članov; z nekaterimi smo se že dogovorili za vstop. V kratkem, ko bo tovarna reorganizirana po TOZD, pa bo slovesen sprejem vseh novih članov.

Vprašanje:
Gotovo ste že razpravljali, kako bodo delavci temeljnih organizacij združenega dela gledali na stroške proizvodnje. Menite, da bo zdaj zanimanje večje?

Odgovor:
Vsekakor! Prepričan sem, da se bodo delavci izredno zanimali za višino in za posamezne stroške, ali so bili le-ti predvideni, zakaj so nastali nepredvideni stroški, kdo je za njih odgovoren itd. Še bolj bo to prišlo do izraza, ko bomo morali na zborih delavcev – predvidene so tudi samoupravne delovne skupine – obravnavati predvsem tista sredstva, ki se po sporazumu odvajajo. To so sredstva za vzdrževanje skupnih služb delovne organizacije glede na samoupravni sporazum in funkcije, ki jih TOZD odstopajo skupnim službam in glede na samoupravni sporazum združenega podjetja, kjer tudi odvajamo dokajšnja sredstva. Menim, da bo morala biti ljudem tolmačena tudi ekonomska računica: koliko teh sredstev posamezna TOZD odvaja in kaj za ta sredstva dobi.

Vprašanje:
Informiranje je važen del samoupravljanja. V ta namen se poslužujete vaših internih obvestil in glasila Iskra. Odkar je odšel tov. Cestnik v pokoj, ki je bil vesten sodelavec glasila, je sodelovanje oslabelo. Za Iskro v Novi Gorici s prek 1.000 zaposlenih bi bilo nujno, da čimprej ojača povezavo z uredništvom glasila. Kako vi, kot sekretar ZK, gledate na ta problem?

Odgovor:
Strinjam se, da naša tovarna ni zastopana v glasilu Iskra tako kot bi morala biti. Smatram, da bo treba razviti boljše sodelovanje. V okviru tovarne bi morala obstajati skupina ljudi, ki bi spremljala življenje in delo kolektiva in prek določenega predstavnika sodelovati s centralnim glasilom. Prav tako bi morala vse družbeno-politične organizacije obveščati kolektiv prek centralnega glasila Iskra o svojem delu in sklepih. Kot prva izboljšava k temu sodelovanju je vsekakor namestitev tov. Marka Rakovška, ki bo prevzel informatorsko dejavnost v „Avtoelektriki".

ABC

ISKRA-ELEKTROMEHANIKA KRANJ

V marcu sprejem 60 novih članov ZK

Petega februarja je bil nad restavracijo „Iskra" v Kranju sestanek sekretarjev ZK vseh TOZD v Elektromehaniki. Le-ti so poročali o rezultatih akcije za evidentiranje in včlanjevanje novih mladih članov v ZK. To je bila namreč ena poglavitnih nalog, ki si jo je organizacija ZK v tovarni zadala na problemski konferenci ob koncu lanskega leta. Mnenje, da mora biti akcija včlanjevanja in izobraževanja aktualna in prisotna skozi vse leto, je obrodilo lepe sadove. Že na konferenci je bilo sprejetih petdeset, v marcu pa se pripravlja sprejem za prek šestdeset novih članov ZK. Vse to kaže, da v kolektivu imamo ljudi, ki žele postati člani ZK in v njenih vrstah delovati ter se boriti za boljši in še pravičnejši jutri; treba jih je le poiskati in jim na pravilen in odkrit način povedati, kaj se pričakuje od njih kot članov ZK in kakšne so naloge organizacije ZK nasploh.

Pohvalno je tudi, da je prek dve tretjini tistih, ki vstopajo v ZK, prav iz vrst mladine. To je predvsem zasluga poživitve sodelovanja med ZK in ZM Elektromehanike, ki je boljše kot kdajkoli doslej. Rezultat sodelovanja je tudi skupen izobraževalni seminar za mlade komuniste in aktiviste, ki so začeli ali žele delati v ZM. Seminar bo 15. in 16. t.m. na Jezerskem, teme pa bodo izbrane tako, da bodo udeleženci dobili več vpogleda v življenje v tovarni in organizaciji nasploh.

Vse priznanje je treba dati sekretarjem osnovnih organizacij v TOZD, ker so v razmeroma kratkem času res veliko naredili, kar dokazuje, da opravičujejo zaupanje, ki so jim ga ljudje izkazali. Sekretarji so tudi poročali o izbiri kandidatov za samoupravne organe na nivoju TOZD tovarnyin združenega podjetja Iskra. Na kandidacijskih listah so zelo prizadevni ljudje, kar je obenem garancija za njihovo uspešno in pravično delovanje.

Elektromehanika je velika tovarna, kolektiv pa razmeroma mlad. V sorazmerju s številom zaposlenih (prek 6000) članov ZK ni veliko (329), vendar se stanje dokaj izboljšuje. Veliko je nalog, ki jih pred ZK postavlja prehod na delegatski sistem in sprejem nove ustave, zato morajo biti prav vsi člani ZK polno angažirani pri izvrševanju svojih nalog, njihove vrste pa se morajo znova in znova polniti z novimi, mladimi kadri, ki bodo pripravljeni del bremena prevzeti na svoje rame, ker bodo le skupaj kos nalogam, ki se jih vodstvo še kako dobro zaveda.

Perko

DELOVNO SLAVJE V SEMIČU

Delovni kolektiv naše tovarne v Semiču je v petek, 15. t. m. v Črnomlju slavnostno odprl novi obrat za proizvodnjo styroflexnih kondenzatorjev.
O tem pomembnem dogodku bomo obširneje poročali v naši naslednji številki.

Poročilo o delu RRC v l. 1973

1. Avtomatska obdelava podatkov za partnerje

Ob koncu leta 1973 se je izteklo prvo polno leto delovanja velikega računalnika CYBER 70, ki je bil instaliran maja 1972. Uresničila se je pričakovana porast uporabe računalnika s strani partnerjev in je bila celo presežena napovedana realizacija 10.10 SE. V letu 1973 je bilo realiziranih 10,595.481 SE oziroma v povprečju 883.000 mesečno. Uporaba računalnika je bila največja v prvih treh mesecih leta in se je nato bistveno znižala z najnižjim nivojem meseca septembra, nakar se je ob koncu leta zopet dvignila.

Da bi omogočili partnerjem lažje izkoriščanje računalnika, smo v sredini leta podaljšali redni obratovalni čas od 65 do 75 ur tedensko. Občasne povečane zahteve smo reševali z nadurnim delom.

Posebno težko preizkušnjo za delavce centra je predstavljala elektroenergetska kriza ob koncu leta, ko je bilo potrebno zagotoviti vse obdelave partnerjev kljub številnim in dolgim redukcijam električne energije. Prizadevnosti sodelavcev centra gre zasluga, da so bile tudi te težave uspešno prebrodene. Da bi se v prihodnje v kar največji možni meri izognili podobnim nevšečnostim, ki predstavljajo tudi vzrok okvaram računalnika, smo sklenili ustrezne pogodbe za nabavo baterij, napajalnika in agregata, ki bodo dobavljeni v letu 1974.

2. Širjenje uporabe računalnika in pridobivanje novih partnerjev

Ker računalniške zmogljivosti niso še v celoti izkoriščene, so bila nujna prizadevanja za širjenje uporabe računalnika.

Intenzivni napori so bili vloženi v širjenje terminalske mreže. Organizirane so bile demonstracije uporabnosti terminalov v Novi Gorici, Kočevju, Kranju in na Bledu. Rezultat teh naporov je, da je poleg na računalnik že priključenih 14 terminalov, naročenih še nadaljnjih 9, ki bodo dobavljeni konec februarja 74 in bodo instalirani širom Slovenije. Tako RRC postopoma a zanesljivo pridobiva republiški karakter tudi v smislu teritorialne razširjenosti terminalov širom Slovenije, s čimer je uporaba najmodernejšega računalnika približana tudi uporabnikom izven Ljubljane.

Čeprav RRC nima v ta namen posebne službe, smo si intenzivno prizadevali tudi za pridobivanje novih partnerjev. Organizirane so bile številne akcije in demonstracije uporabnosti računalnika. Navezani so bili stiki ter posredovane ponudbe za pristop številnim podjetjem kot Inex Adria Avioprometu, Postojnskemu centru, Dinosu, Elektrogospodarski skupnosti, Narodni banki Slovenije; organizirana je bila posebna demonstracija za Združenje gradbenih podjetij. Rezultat prizadevanj je bil pristop Narodne banke Slovenije s pristopom v višini polovice deleža ter povečanje deleža IS Skupščine SRS za 1,61 deleža. Tako je trenutno pri centru 11 partnerjev, ki si skupno delijo 14,99 deležev od skupno 20, za kolikor je bila celotna investicija preračunana.

Da bi bila javnost ustrezno obveščena o delovanju centra, so bile objavljene informacije v Radiu Koper, v Ljubljanskem dnevniku, TV dnevniku in Delu.

(nadaljevanje na strani 8)

Uspehi in načrti Razvojnega inštituta ...

(nadaljevanje s 1. strani)

miv za večino elektrarn, kjer mehanski regulatorji obratujejo že 20 let in so zato dotrajani.

Poleg razvoja novih naprav se oddelek aktivno vključuje tudi v rekonstrukcije starih agregatov, kjer prevzema vedno večji obseg dela v zvezi z avtomatizacijo. Trenutno se pripravljamo na avtomatizacijo HE Doblar, HE Moste in HE Zvornik. Pričeli pa smo tudi razgovore o sodelovanju pri avtomatizaciji nove elektrarne na Dravi SD II in 8. agregata v HE Fala.

Največje potrdilo in seveda finančno oporo pa pomeni oddelku naročilo za izvedbo avtomatizacije vseh zapornic na dravskih elektrarnah, ki bo trajala 4 leta. Medtem pa upamo, da bo tudi celotna Iskra ugotovila, da bo potrebno vložiti nekaj več sredstev v razvoj na področju avtomatizacije elektrarn, kar bi nam zelo olajšalo delo. Smatramo, da je naše upanje realno, saj je Iskra na lanskoletnem jesenskem Zagrebškem velesejmu javno povedala, da je področje elektrogospodarstva zanjo zanimivo in da bo skrbela zanj.

Boštjan Škorjak

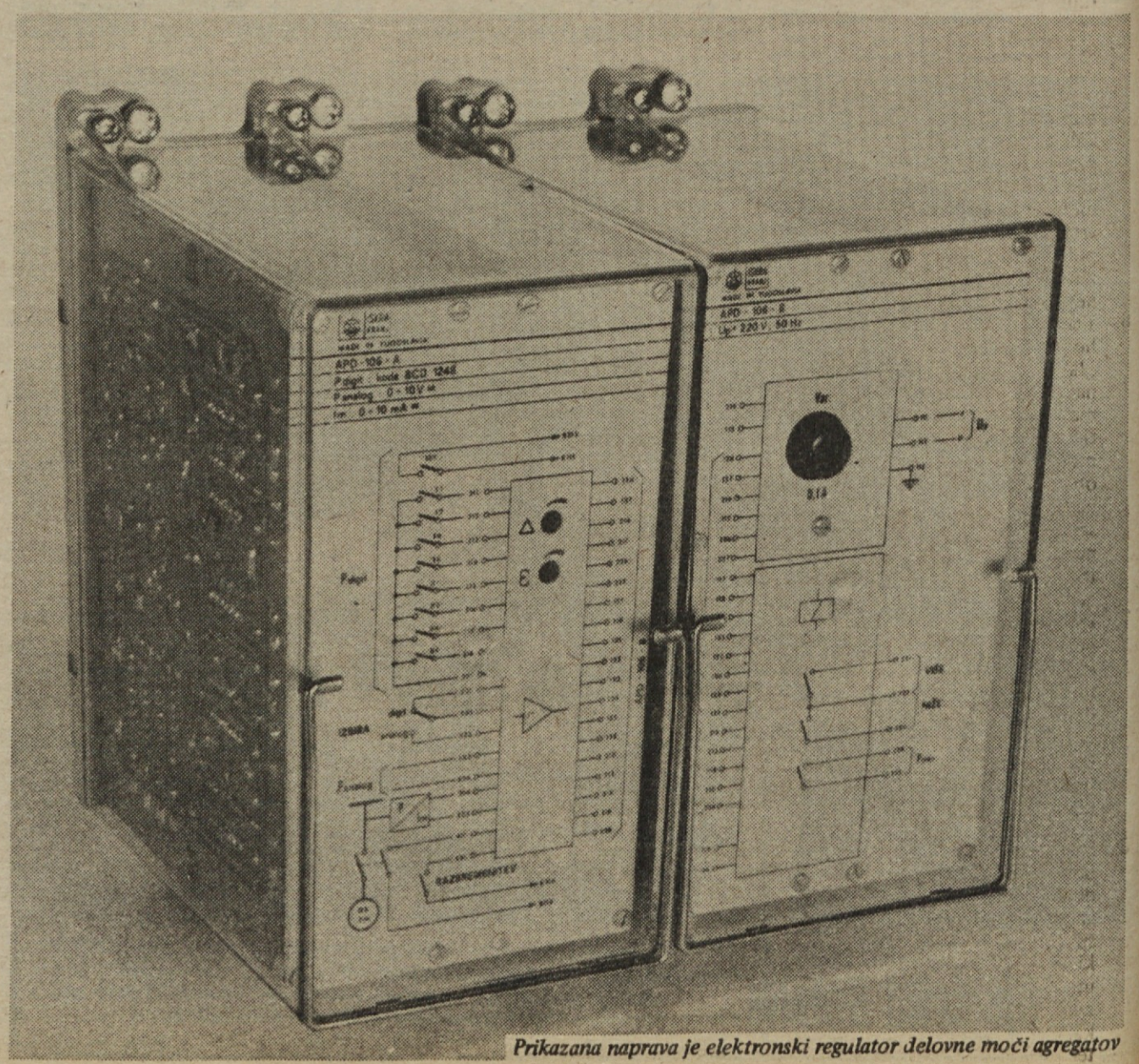

Prikazana naprava je elektronski regulator delovne moči agregatov

Osnutek akta o ureditvi odnosov med izdajateljem in časopisom Iskra

Delavci temeljnih organizacij združenega dela, ki so združene v sestavljeno organizacijo združenega dela – Združeno podjetje ISKRA, so sklenili nadaljevati z izdajanjem

informativno-političnega tednika „Iskra“,

glasila Združenega podjetja ISKRA,

(v nadaljevanju: glasilo) z namenom, da zagotovijo svojo obveščenost o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na njihov družbeno-ekonomski položaj in odnose znotraj združenega podjetja, v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela, kakor tudi na odnose z drugimi skupnostmi in družbo nasploh.

1. Izvrševanje izdajateljskih funkcij je poverjeno skupščini združenega podjetja ISKRA (v nadaljevanju: izdajatelj), ki je za svoje delovanje odgovorna po samoupravnem sporazumu o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela – Združeno podjetje ISKRA delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela in širši družbeni skupnosti.
2. Dejavnost glasila „Iskra“ je dejavnost posebnega družbenega pomena. Poseben družbeni interes se uresničuje z neposrednim vplivanjem izdajatelja in družbeno-političnih organizacij Združenega podjetja ISKRA na dejavnost glasila, z javno razpravo in verifikacijo temeljne vsebinske zasnove v okviru sindikalne organizacije Združenega podjetja ISKRA, z neposrednim vplivanjem delavcev in njihovih asociacij ter preko družbenega organa upravljanja – časopisnega sveta.
3. Funkcijo delovne skupnosti časopisa – glasila „Iskra“, v smislu določil Zakona o javnem obveščanju, opravlja uredniški odbor, ki ga sestavljajo uredniki, poklicni novinarji in drugi stalni sodelavci glasila, imenuje pa ga na predlog sindikalne organizacije skupščina ZP.
4. Naloga uredniškega odbora je urejanje in izdajanje glasila „Iskra“ in občasnih publikacij za potrebe izdajatelja oziroma organov in organizacij Združenega podjetja ISKRA. Svoje notranje odnose, obveznosti in poslovanje ureja uredniški odbor s pravilnikom.
5. Sestavni del akta o ureditvi odnosov med izdajateljem in glasilom je tudi temeljna vsebinska zasnova časopisa, ki jo je glasilo dolžno objaviti. Izdajatelj in uredniški odbor organizirata javno razpravo o zasnovi v okviru sindikalne organizacije tako, da skupaj s sindikalno organizacijo povabita k razpravi vse zainteresirane organizacije in delavce Združenega podjetja ISKRA. Zasnovo, ki mora vsebovati tudi izhodišča uredniške politike, sprejme po tako organizirani razpravi Skupščina Združenega podjetja ISKRA.
6. Temeljno vsebinsko zasnovo in izhodišča uredniške politike glasila „Iskra“ opredeljujejo ustavna načela, program in drugi dokumenti Zveze komunistov, Socialistične zveze, Zveze sindikatov, temeljna načela zakona o javnem obveščanju, določila samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela – Združeno podjetje ISKRA ter kodeks novinarske etike.
7. Izdajatelj redno spremlja uresničevanje temeljne vsebinske zasnove, obravnava programe dela uredniškega odbora, ter poročila družbenega organa upravljanja – časopisnega sveta in uredniškega odbora. Sklepe in stališča izdajatelja ter družbeno-političnih organizacij je glasilo dolžno objaviti.
8. Dejavnost glasila se financira iz dohodka od naklade časopisa, iz dohodka od ekonomske propagande in objavljanja naročenih sporočil ter iz sredstev izdajatelja, ki jih TOZD združujejo po samoupravnem sporazumu za financiranje posebnega programa glasila, ki ga sprejme skupščina ZP. Višina teh sredstev se določi z letnim gospodarskim planom Združenega podjetja ISKRA.
9. Izdajatelj imenuje glavnega in odgovornega urednika potem, ko dobi mnenje družbenega organa upravljanja – časopisnega sveta. Pri tem je dolžan upoštevati družbene dogovore in samoupravne sporazume o kadrovski politiki. Mandatna doba traja štiri leta, za razrešitev pred iztekom mandatne dobe pa velja enak postopek kot za imenovanje.
10. Družbeni organ upravljanja – časopisni svet je sestavljen iz delegacije sodelavcev glasila, ki šteje 11 članov ter delegacije izdajatelja in družbeno-političnih organizacij Združenega podjetja ISKRA, ki šteje 15 članov. Odločitev je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delegatov v obeh delegacijah posebej.
11. Po predhodnem dogovoru z družbeno-političnimi organizacijami ZP delegirajo po enega delegata Zveza sindikatov, Zveza komunistov, Zveza borcev in Zveza mladine, 11 članov pa delegira skupščina Združenega podjetja ISKRA po ključu, ki je sprejet za oblikovanje njenih kolektivnih izvršilnih organov.
    V delegaciji sodelavcev glasila „Iskra“, ki jo imenuje (voli) uredniški odbor, sta po položaju glavni in odgovorni urednik, sicer pa morajo biti ustrezno zastopani uredniki, poklicni novinarji in drugi stalni sodelavci glasila.
12. Predsednika časopisnega sveta voli svet izmed svojih članov ne glavnega ali odgovornega urednika. Seje sveta sklicuje predsednik na svojo pobudo, na pobudo glavnega urednika, na pobude večine članov ene od obeh delegacij ali večine članov uredniškega odbora. Gradivo za seje pripravlja uredniški odbor.
    Mandat časopisnega sveta sovpada z mandatnim obdobjem skupščine Združenega podjetja ISKRA.
13. Časopisni svet glasila „Iskra“:
    - razpravlja in sklepa o temeljnih vprašanjih izvajanja zasnove;
    - obravnava druga vprašanja, ki so temeljnega pomena za izdajanje in urejanja glasila in daje mnenja ter predloge izdajatelju in uredniškemu odboru;
    - daje soglasje k pravilnikom, s katerimi je uredniški odbor po določilih zakona o javnem obveščanju dolžan določiti pogoje za objavo javnega odgovora ali za skupnost ISKRE pomembnega sporočila (prispevka) ter k tistim določilom internega pravilnika uredniškega odbora, ki se nanašajo na izdajanje in urejanje časopisa;
    - sprejema gospodarski načrt glasila in odloča o ceni glasila (za 1 izvod);
    - skrbi za neposredno povezovanje oziroma razvijanje ustreznih oblik neposrednega povezovanja glasila z delavci, da se zagotovi njihov neposredni vpliv na delo in razvoj časopisa oziroma podružbljanje informacij.
14. Glasilo je dolžno objavljati sklepe, mnenja in predloge časopisnega sveta. Kadar ne pride do soglasja med obema delegacijama, je predsednik sveta dolžan predložiti sporno zadevo v odločitev izdajatelju. Svet je dolžan sproti obveščati izdajatelja o svojem delu, najmanj enkrat letno pa predloži izdajatelju celovito pismeno poročilo.
15. Uredniški odbor je odgovoren za izvajanje zasnove in temeljnih izhodišč uredniške politike, ter nenehno izboljševanje vsebine in celovitosti informiranosti Iskrinega samoupravljalca. Zato sistematično načrtuje svoje delo s programi, v katerih opredeljuje cilje in način nihovega uresničevanja ter o tem redno obvešča in konsultira časopisni svet, izdajatelja in družbeno-politične organizacije Združenega podjetja ISKRA.
    Delo uredniškega odbora vodi glavni urednik.
16. Naloge, pristojnosti in odgovornosti glavnega urednika:
    - vodi seje uredniškega odbora;
    - začrtava (politiko) smer naslednjih izdaj;
    - sodeluje pri ustvarjanju vsebine tekočih številk glasila in zadolžuje posamezne urednike;
    - kontrolira izvrševanje zadanih nalog;
    - vzdržuje stike z DPO ZP Iskra;
    - odgovarja za politično usmeritev glasila in za izvrševanje politike izdajateljskega sveta;
    - izdela proračun glasila, zasleduje stroške in odgovarja za gospodarno poslovanje uredništva;
    - poroča izdajateljskemu svetu o delu uredništva glasila.
17. Naloge, pristojnosti in odgovornosti odgovornega urednika:
    - v odsotnosti glavnega urednika vodi seje uredniškega odbora;
    - odgovarja za vsebino prispevkov;
    - vrednoti objavljene prispevke;
    - vzdržuje stike z dopisniki;
    - organizira sestanke z dopisniki;
    - organizira seje uredniškega odbora v TOZD.

Ni svoboden, kdor je suženj alkohola

Ko človek izprazni steklenico alkoholne pijače, ne pomisli, kaj je pravzaprav alkohol, ki ga te pijače vsebujejo in kakšen bo njegov končni učinek na njegovo telo.

Alkohol nastaja predvsem v sladkih sadnih sokovih, če so prisotne glivice kvasovke.

Alkohol sicer prvi hip poživi človeka in mu daje občutek moči, ki pa se hitro razblini.

Alkohol ima precejšnjo kalorično vrednost, ker pa mišice teh kalorij ne morejo uporabiti kot vir energije, alkohol nikakor ni hrana ali nadomestilo za hrano.

Alkohol uničuje človekovo duševno in telesno zdravje, posledice se pretresljivo kažejo v družinah alkoholikov, ko se porušijo medsebojni družinski odnosi. Tako alkohol posredno uničuje duševno zdravje in življenjske razmere vseh družinskih članov. Posebno slabo vpliva na telesni in duševni razvoj otroka in mladostnika in pogojuje v mnogih primerih mladinsko prestopništvo in alkoholizem.

Naraščanje nesreč v prometu, izredno visoko število mrtvih pri prometnih nesrečah, nesreče pri delu, izostanki na delovnih mestih – vse to je tudi delo alkohola.

ALKOHOLIZEM

u n i č u j e:
– dobro osebno razpoloženje in počutje;
– veselje do dela in življenja;
– samozaupanje, občutek osebne vrednosti;
– urejeno življenje;
– srečo v družini

p o v z r o č a:
– živčnost, razrvanost, nestrpnost;
– izgubo kontrole nad svojimi dejanji in ravnanji;
– občutek krivde, manjvrednosti, nezadovoljstvo s samim seboj;
– neredno, neurejeno življenje;
– družinske tragedije.

ZATO:
– Alkohol naj ne postane človeku potrebna pijača! To naj bodo naravni sadni sokovi, ki poživljajo in hranijo telo.
– Poskrbimo za pravilno in zdravo prehrano, ki bo vsebovala vse snovi, ki so za zdravje človeku nujno potrebne.
– Svoj prosti čas preživimo v naravi!
– Ukvarjajmo se s športom in si poživljajmo telo z gibanjem na svežem zraku!
– Poživljanje z alkoholom je lažno. Z njim ne moremo urejati svojih osebnih problemov, pač pa jih z njim povzročamo in povečujemo sebi in drugim.
– pomislimo p r e d pitjem, koliko je družina zaradi tega prizadeta!
– Ne začnimo delovnega dneva z alkoholom!
– Izogibajmo se pitja alkoholnih pijač!
– Prijatelji, ki se poznajo le ob kozarcu alkoholne pijače, niso pravi prijatelji!
– Če sežemo po alkoholni pijači, se vprašajmo, čemu?
– Ni svoboden, kdor je suženj alkohola!
– Alkoholik je bolnik! Svetujmo in pomagajmo mu, da se bo zdravil in da bo ozdravel.

Za alkoholne pijače smo v letu 1970 izdali v Sloveniji 780 milijonov dinarjev. Škoda zaradi alkohola je znašala v istem letu skupno 1,3 milijarde dinarjev.

V letih 1971 in 1972 pa se je potrošnja alkohola še dvignila in je zato materialna škoda še mnogo večja.

Torej:
letno zapravljenih približno 2 milijardi dinarjev
to je: 6.670 dvosobnih stanovanj

ali 200 osnovnih šol
ali 285 zaprtih plavalnih bazenov
ali 1.330 športnih igrišč.

Proizvodnja Elektromehanike v januarju 1974

Pri prehodu v novo leto se v proizvodnji navadno začnejo pojavljati večje težave kot med letom. Tako ni redek slučaj, da se že v začetku leta srečujemo z zastoji. Že v začetku energetske krize, ki je potegnila za seboj še probleme z nafto in z ostalimi gorivi, smo pričakovali da bodo postali problematični vsi materiali, ki so direktno ali indirektno povezani z nafto. Začeli so se podaljševati dobavni roki za mase in bakelit, poleg tega pa so se zmanjšale še dobavne količine.

Tako vidimo, da se tovarna mora in se bo morala zelo truditi, da bo čim manj zastojev in čakanja. Plan proizvodnje so v januarju dosegle vse tovarne, samo tovarna ATC je ostala pod planom, v glavnem zato, ker ni bil realiziran uvoz delov. Izpad v ATC niso uspele celotno pokriti ostale tovarne.

V januarju je povprečna dnevna proizvodnja znašala 3.966.845 dinarjev, kar je za 11 4 % več kot v preteklem decembru.

Tovarna električnega ročnega orodja je plan presegla za 16,2 %. Tovarna ERO je presegla mesečno obveznost na račun izdelava ostalih izdelkov električnega ročnega orodja, ki so predstavljali velik višek vrednosti plana z ozirom na potrebe IC.

Tovarna števcev je proizvedla 1,6 % nad planiranim obsegom. V pogledu asortimenta gre ves presežek na račun enotarifnih števcev, dvotarifni števci pa so ostali 4, % pod planirano vrednostjo. Do tega odstopanja je prišlo predvsem zaradi nepravočasne dobave plastičnih pokrovov za dvotarifne števce. Pri trifaznih števcih je bila proizvodnja presežena za cca 2 %.

Tovarna stikal je dosegla plan proizvodnje. Asortiment dosežene proizvodnje v preteklem mesecu je bil skromen. Vzroki za to so v nepravočasni dobavi delov za kontaktorje iz uvoza ter pozna dobava repromaterialov iz uvoza. Problemi so se pojavljali tudi pri dobavi sestavnih delov iz bakelita in mas.

Tovarna TEA je mesečni plan presegla za 4,5 %. Slabše je bil pa izpolnjen plan po asortimentu.

Tovarna ATC plana proizvodnje ni dosegla in je ostala pod planom predvsem zaradi nepravočasno poslanega materiala, zaradi nepravočasno dobavljenih delov iz uvoza ter nepravočasno izdelanih domačih delov in zaradi premajhne količine izdelanih stikalnikov (manjka delavcev).

Tovarna VEGA je finančno presegla plan proizvodnje za 3,2 %, vendar je bil pri posameznih izdelkih nastal izpad zaradi nepravočasne dobave materialov.

Tovarna mehanizmov je presegla januarski plan za 3,4 %. Števcev pogovorov je bilo narejenih nekaj manj kot je bilo v planu, zaradi uvajanja novega načina proizvodnje. Plan je bil presežen zaradi izdelave električne ure iz zaostanka in rezervnih delov za TAP Ptuj.

PRIMERJAVA Z LANSKO PROIZVODNJO

TOZD	%
ERO	186,2
Števci	105,4
Stikala	104,6
TEA	
ATC	
TEA in ATC	103,1
Mehanizmi	188,9
Storitve KOP	130,4
SKUPAJ	116,5

Dosedanji način primerjave proizvodnje med tekočim in preteklim letom je temeljil na stalnih planskih cenah. Stalne planske cene pa so veljale od začetka izdelave določenega izdelka pa do ukinitve ne glede na to, če smo med tem časom dosegli ugodnejšo tržno ceno. Zaradi tega so nastala nesorazmerja med starimi in novimi izdelki. Tako smo se odločili, da primerjavo med tekočim in preteklim letom delamo tako, da vrednotimo proizvodnjo v tekočem letu po cenah, ki so veljale v preteklem letu. Tako vidimo, da beležimo največje povečanje proizvodnje v mehanizmih in ERO. Podjetje pa beleži 166,4 % povečanje proizvodnje.

Ne preveč dober rezultat v januarju nas sili, da z večjim prizadevanjem pristopimo k reševanju nalog, ki so pred nami, saj so planske obveznosti v februarju velike.

DOPISUJTE V ISKRO

Obračun in izplačilo štipendij s pomočjo AOP

Štipendije so najpomembnejša oblika reševanja kadrovske politike in kadrovskih potreb, ki jih zahteva progresivna rast proizvodnje v ZP Iskra.

V ZP Iskra skoraj vse organizacije združenega dela enotno urejajo področje štipendiranja s Pravilnikom o štipendijah ZP Iskra. Za te organizacije združenega dela opravlja vsa dela v zvezi s štipendiranjem Referat za štipendije in izobraževanje v kadrovskem področju skupnih služb ZP Iskra.

Število štipendistov, ki so trenutno v domeni Referata za štipendije in izobraževanje je okoli 1500, ki pa ima stalno tendenco naraščanja. Obseg rednega mesečnega rutinsko-operativnega dela v zvezi z mesečnim izplačevanjem štipendij se je pri Referatu za štipendije in izobraževanje izredno povečal.

Zavedajoč se celotne vsebine dela v zvezi s štipendiranjem in izobraževanje, ki ga kadrovsko področje skupnih služb opravlja za organizacije združenega dela v ZP Iskra, se je le to odločilo avtomatizirati postopke v zvezi z izplačilom štipendij, s pomočjo naprav za avtomatsko obdelavo podatkov. To nalogo je poverilo Centru za avtomatsko obdelavo podatkov (ISKRA CAOP).

ISKRA CAOP in kadrovsko področje skupnih služb ZP Iskra sta se dogovorila, da bo AOP tega področja obsegala:

1. Izračun višine mesečnega zneska štipendije po elementih njegove strukture
2. Mesečni obračun in nakazila štipendij z nakaznico preko banke na naslov štipendista
3. Izdelava raznih rednih in občasnih pregledov za potrebe Referata za štipendije in izobraževanje, tovarn – štipenditorjev in Zavoda za statistiko.

ISKRA CAOP je izdelal organizacijsko-programsko rešitev prenosa omenjenih zahtev na naprave za AOP, ki obsega tri faze.

Prva faza zajema formiranje in ažuriranje datoteke štipendistov in izračun višine štipendije po elementih njegove strukture.

V drugi fazi se opravi obračun štipendij, ki obsega:

a) Izpis nakaznic (obrazec št. 17 SDK) za banko, ki obračunano štipendijo nakazuje preko pošte, na naslov štipendista. Nakazani znesek je na tistem delu nakaznice, ki ostane štipendistu, specificiran in sicer:
   - po elementih strukture mesečne štipendije,
   - z zneskom posojila ali dodatka za diplomsko delo, za kar je štipendist upravičen na način in ob pogojih kot to določa Pravilnik o štipendijah,
   - z zneski morebitnih korekturnih izplačil, kot posledico napačno izračunane in izplačane višine štipendije.

   Nepravilen izračun višine štipendije pa je bil posledica napačnih, pomanjkljivih ali lažnih podatkov o štipendistu, ki na višino štipendije vplivajo.

b) Obračun štipendij z izdelavo ustreznih poročil za potrebe:
   - banke, ki štipendije nakazuje,
   - referata za štipendije, ki mora preskrbeti denarna sredstva za izplačilo štipendij,
   - knjigovodstvo skupnih služb ZP,
   - organizacij združenega dela – štipenditorjev, kot specifikacija mesečno zaračunanih obveznosti iz naslova štipendiranja.

c) Izračun mesečnih obresti ob kumulative izplačanih štipendij in posojil ter ažuriranje kumulativ po elementih strukture štipendije z izplačano štipendijo in ažuriranje kumulativ izplačanih posojil, obresti od izplačanih štipendij in obresti od izplačanih posojil.

   Obrestno mero in način obrestovanja določa Pravilnik o štipendijah ZP ISKRA.

d) Izdelava raznih pregledov izplačane štipendije in izdelava raznih seznamov štipendistov.

   Število teh pregledov in seznamov, kakor tudi njihova vsebina, je sestavni del programske celote druge faze.

   Izbor je prepuščen željam in potrebam Referata za štipendije in izobraževanje, ki mesečno z dokumentom „NAROČILO OBDELAVE“ krmili tudi željeni izbor teh pregledov in seznamov.

   Tretja faza pa je povsem samostojna razvojna faza namenjena informacija, ki služijo analizi pojavov s področja štipendiranja in izobraževanja v ZP Iskra.

Potrebe po računalniško obdelanih informacijah iz te faze se bodo sproti programsko reševale, dokler se dokončno ne izoblikuje potreba po stalnih, rednih ali občasnih informacijah potrebnih za uspešno vodenje in kreiranje kadrovske politike v tistem delu, ki iz štipendiranja in izobraževanja izhaja.

Izvedba rednih mesečnih obdelav prve in druge faze poteka s pomočjo dokumentov „NAROČILO OBDELAVE I IN NAROČILO OBDELAVE II, ki krmita obdelavo posamezne faze tako, kot to želi Referat za štipendiranje in izobraževanje. Prenos izračuna in obračuna mesečnih štipendij na naprave za AOP je zahteval od Referata za štipendije in izobraževanje preskrbo vseh potrebnih podatkov za formiranje osnovne doteke štipendistov. Zajemanje invnos podatkov v računalnik je bil izveden s pomočjo dokumenta OSNOVNI PODATKI O ŠTIPENDISTU. Ta dokument vsebuje vse podatke, ki so potrebni za izračun višine mesečnega zneska štipendije po elementih njegove strukture in podatke za nakazilo štipendije na željeni naslov ter druge podatke, ki so pomembni za analizo in spremljanje poteka štipendiranja združeni v skupine ti podatki so naslednji:

- osebni podatki štipendista,
- podatki o šoli, ki jo štipendist obiskuje,
- podatki o dohodkovni strukturi družine, iz katere štipendist izhaja,
- podatki, ki tekoče spremljajo ali vplivajo na potek štipendiranja,
- podatki o doseženem šolskem uspehu štipendista.

Pri zbiranju teh podatkov se je Referat za štipendije in izobraževanje srečal:

1. z množico podatkov, ki jih je bilo treba zbrati za vsakega štipendista v zahtevani obliki in
2. s problemom, kako pravočasno dobiti zahtevane in tudi pravilne podatke od štipendistov, saj se ti nahajajo na področju cele Jugoslavije. To pa so predvsem podatki o naslovu prejemanja štipendije in realni dohodkovni strukturi družine s potrebnimi dokazili ter podatki o doseženem uspehu šolanja. Pri sporočanju in tudi pri preverjanju teh podatkov pa štipendisti niso vedno pokazali prave zrelosti in odgovornosti. Posle dica tega se je pokazala pri prvem rednem obračunu, ko precej štipendistov štipendije ni prejelo. Vzrok temu je bila prepozna in pomanjkljiva dostava podatkov, ki so jih štipendisti dolžni posredovati in od katerih je odvisen izračun višine štipendije. Precej štipendij je pošta tudi vrnila, ker naslovljenca ni našla zaradi napačnega naslova, ki ga je štipendist posredoval.

AOP na slehernem področju zahteva izredno natančnost in vestnost vseh, ki v procesu sodelujejo. To velja tudi za avtomatični izračun in obračun štipendij. V tem procesu sodelujejo poleg delavcev Referata za štipendije in izobraževanje, ki opravlja dela v zvezi s štipendiranjem v imenu štipenditorjev tudi štipendisti. Prav njim je namenjeno naslednje opozorilo.

Podatki, katere so dolžni pošiljati, morajo biti vsebinsko točni ter pravočasni. To velja za posredovanje prvotnih podatkov ali spremembo teh.

Stane Stare

ISKRA – INDUSTRIJA EMO CELJE

Tehnična izboljšava

Inventivna dejavnost oziroma racionalizatorstvo v podjetju EMO je ponovno oživelo.

Zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov je ta dejavnost nekoliko stagnirala, vendar se ta važna ekonomska kategorija našega gospodarstva, imenovana na kratko „Racionalizatorstvo“, ponovno prebuja. Nekatere republike so sprejele predlog, da naj leto 1974 velja za leto tehničnih racionalizacij. Tega se bomo poskusili držati tudi v našem podjetju, saj imamo za to ustvarjene možnosti.

Trenutno imamo v obravnavi okoli trideset predlogov in tehničnih izboljšav, pripravljajo pa se tudi dva ali trije patenti. Zaenkrat bom omenil tehnično izboljšavo, katere vrednost je strokovna služba brez pripomb sprejela.

V radiatorskem oddelku za proizvodnjo EMOTERM radiatorjev je bil namreč stalen problem pri operaciji izrezovanja polovic členov. Z uvedbo nove „potujoče stance“, je ta problem odpadel, pojavile pa so se določene prednosti.

Iz Nemčije smo uvozili hidravlično opremo – cilinder in visokotlačno črpalko, nakar so bili izdelani načrti za kompletno potujočo stanco po predlagateljevem načrtu. Štanca je bila izdelana v mesecu oktobru 1973 in tudi takoj vključena v normalno proizvodnjo. Z uvedbo te stance je odpadla uporaba 50 t štance, ki se bo porabila v druge namene:

– odpade pnevmatska podajalna naprava,
– odpade odvijalni mehanizem
– razlik v proizvodnji členov ni več, itd. . . .

Predlog tov. Drofenika je spoznan kot koristen za podjetje in za tehnično izboljšavo, in bo kot tak obravnavan po pravilniku na komisiji za racionalizacije.

Bolj bomo delali na področju racionalizacije, bolj bomo pripomogli k večji produktivnosti naše proizvodnje in s tem dosegli večje osebne dohodke. V bližnji prihodnosti imamo namen realizirati program, ki si ga je zadal referent za racionalizacije, da bi s tem čimprej in čimbolj pripomogli k hitrejšemu razvoju inventivne dejavnosti v našem podjetju. Dušan Kragelj

Dobro je, da vemo

Gradnja in reklamacije

Tožnik je naročil pri gradbenem podjetju gradnjo objekta, ki mu ga je ta izročil dne 25. 5. 1967. V teku dveh let, kolikor traja garancijska doba, je investitor opazil na objektu pomanjkljivosti in jih je pismeno sporočil izvajalcu dne 7. 10. 1969.

Tožba je prišla do Vrhovnega gospodarskega sodišča, ki je tožbeni zahtevek v celoti zavrnilo in naložilo seveda, da tožnik, tj. investitor, plača izvajalcu, tj. gradbenemu podjetju, tudi vse pravdne stroške.

Vrh. gospod. sodišče je ugotovilo, da je dveletni garancijski rok potekel dne 25. 5. 1969, po dveh letih od dneva prevzema. Ko je reklamacija vložena po tem roku, je prepozna. Napaka se mora pojaviti v dveletnem roku, pa tudi reklamacija mora biti vložena v istem dvoletnem roku, sicer je prepozna. Reklamacijo je treba vložiti, kakor hitro je mogoče, pri čemer pa je reklamant-investitor očitno zavlačeval. Ustne reklamacije niso upoštevane, treba jih je podati pismeno, priporočeno ali drugače proti potrditvi prejema, kar stori običajno vložišče, lahko pa reklamacijo prevzame tudi kdo drug, npr. sam direktor (sodba Vrh. gospod. sodišča, Sl 54/71 z dne 16. 11. 1971).

Cafl

ISKRA – RAZISKOVALNI INSTITUT

Volitve v organe upravljanja

V skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v delovno organizacijo ter sprejetimi statutarnimi sklepi v delovni organizaciji Iskra-Raziskovalni institut, so bile 21. januarja 1974 volitve v organe upravljanja in to:

Volitve delegatov Sveta instituta (IRI)
Volitve delegatov delavskega sveta TOZD-Institut za tehnične raziskave (ITR)
Volitve delegatov Sveta delovne skupnosti skupnih služb
Volitve članov svetov delovnih enot.

Rezultati teh volitev so bili naslednji:

V Svet instituta (IRI) so bili izvoljeni naslednji delegati:

A. iz TOZD-Institut za tehnične raziskave:
Sergej Fras (1947) SRO 280,
Stane Kaukler (1948) SRO 200,
Andrej Kranjc (1944) RS 35,
Vera Levovnik (1930) STS,
Franc Logar (1926) RS 20,
Ervin Ložar (1940) RS 22,
Franc Peterca (1926) RS 30,
Jože Pislak (1934) RS 20,
Jože Pogačnik (1933) SMK,
Jože Radoševič (1940) CD,
Laslo Reškovič (1943) RS 22,
Arif Sulejmanović (1944) SRO 250/260,
Anton Vidmar (1936) RS 80,
Jože Žnidaršič (1938) SRO 270;

B. iz TOZD-Biro za industrijski inženiring:
Marjan Trojar (1940),
Daro Žvab (1929);

C. iz delovne skupnosti skupnih služb:
Vida Cvelbar (1936),
Alojz Franc (1945),
Zorko Ravbar (1923);

V delavski svet TOZD-Institut za tehnične raziskave so bili izvoljeni naslednji delegati:
Franc Bojc (1937) DE RS 22,
Vili Gerjol (1942) SMK,
Jože Jekovec (1925) STS,
Franc Juvan (1934) CD,
Marjanca Kobe (1928) SMK,
Anton Komar (1937) SRO 290,
Andrej Kranjc (1944) RS 35,
Ervin Ložar (1940) RS 22,
Dimitrije Macanović (1934) SRO 280,
Alojz Mencin (1928) RS 20,
Stane Pavlin (1941) RS 20,
Marija Pirc (1935) STS,
Ervin Pirtovšek (1942) SRO 270,
Jože Pislak (1934) RS 20,
Ignac Rozina (1935) RS 30,
Marko Samaluk (1935) RS 30,
Boštjan Škorjak (1945) RS 80,
Anton Vidmar (1936) RS 80,
Janez Vrhovnik (1940) RS 22,
Vera Zajec (1944) SRO 250/260,
Jože Žitko (1932) CD;

V Svet delovne skupnosti skupnih služb so bili izvoljeni naslednji delegati:
Silva Ahačič (1928) DE 921,
Georg Dežman (1937) DE 911,
Sonja Kostevc (1950) DE 924,
Vida Nagode (1940) DR 920,
Jože Rangus (1925) DE 912,
Zorko Ravbar (1923) DE 923,
Julij Stojan (1914) DE 920,
Apolonija Štefančič (1920) DE 911,
Majda Varoga (1940) DE 900,
Dragica Zajec (1926) DE 910,
Jože Završan (1942) DE 923;

V Svete delovnih enot TOZD-Institut za tehnične raziskave so bili izvoljeni naslednji člani v posameznih delovnih enotah:

DE RS 20-Razvojni sektor za brezžične zveze:
Vinko Dobnikar (1945),
Stanko Gajšek (1933),
Andrej Lavrič (1944),
Evstahij Moder (1929),
Ferdo Mozetič (1933),
Slavko Ožbalt (1940),
Ignac Prug (1946),
Emil Sovdat (1949),
Nadja Spoljarič (1950),
Alenka Sušnik (1950),
Stane Zakrajšek (1940);

DE RS 22-Razvojni sektor za žične zveze:
Stane Benedetič (1945),
Zdravko Debeljak (1943),
Cveto Jamnik (1949),
Štefka Kolenko (1944),
Ervin Ložar (1940),
Andrej Marinšek (1945),
Janez Pavšek (1939),
Andrej Šmuc (1938),
Janez Vrhovnik (1940);

DE RS 30-Razvojni sektor za elemente:
Ljuba Bujas (1939) DE 303,
Franc Narobe (1931) DE 303,
Dominik Perko (1934) DE 306,
Anka Psaltirov (1927) DE 304,
Alojz Repše (1943) DE 306,
Silvo Šipic (1940) DE 303,
Cilka Tožak (1949) DE 305,
Stane Zajc (1950) DE 309,
Aleš Žagar (1949) DE 300;

DE RS 35-Razvojni sektor za elektrooptiko:
Dimitrij Kramar (1941),
Andrej Kranjc (1944),
Bojan Logar (1952),
Stanislav Petrič (1941),
Ilija Rajver (1922),
Janez Šteblaj (1940),
Maks Tiselj (1931),
Jožica Volčič (1949),
Jože Žakelj (1941);

DE RS 80-Razvojni sektor za avtomatizacijo:
Nada Šolinc (1938) EE 800,
Mateja Šmalc (1927) EE 810,
Božidar Kladnik (1947) EE 820,
Vladislav Ružič (1927) EE 830/831,
Matija Trebar (1944) EE 840,
Ignac Golob (1949) EE 850,
Peter Lah (1944) EE 860,
Karl Kardoš (1950) EE 870;

DR STS-Splošno-tehnični sektor:
Marija Čatar (1936),
Stanka Dolenc (1924),
Beno Ižanc (1923),
Marija Krmelj (1943),
Nada Pavlovič-Stres (1938),
Olga Skubic (1930),
Hermina Traven (1921),
Aljoša Udovč (1949),
Mojca Verdnik (1947);

DE SMK-Sektor za raziskave kakovosti in metrologijo:
Anton Friškovec (1937),
Marjanca Kobe (1928),
Jože Pogačnik (1933),
Vojan Rozman (1947),
Anton Simonič (1937),
Mladen Trifunović (1937),
Marjetka Vindišar (1945);

DE CD-Centralne delavnice:
Peter Artač (1938),
Andrej Burnik (1949),
Vlado Jerin (1941),
Franc Jurca (1944),
Martin Peklaj (1936),
Anton Stubičar (1935),
Mirko Šut (1943);

Neposredno na zborih delovnih ljudi pa so bili izvoljeni za predsednike, oz. njihove namestnike v samostojnih razvojnih oddelkih naslednji sodelavci:

(dalje na 7. strani)

Rekapitulacija strukture:
A. po vrsti organov

%	kvalifikacija	VS	VIS	SS	VK	KV	PK	NK	skupaj
11,875	Svet IRI	10	5	1	1	2	–	–	19
13,125	DS ITR	13	4	1	1	2	–	–	21
14,375	Sveti DE ITR	23	3	16	12	9	6	–	69
16,250	Preds. zbor.	10	2	3	4	6	1	–	26
6,875	Svet DS Sk.sl.	–	2	5	1	2	–	1	11
8,750	Sam. del. kon.	6	1	4	1	2	–	–	14
Skupaj		62	17	30	20	23	7	1	160

B. rekapitulacija po TOZD in DS

Priz. kval.	TOZD	TOZD	Del. sk.	Skupaj	%
	ITR	[illegible]	Sk. sl.		
VS	57	5	–	62	38,75
VIS	10	2	5	17	10,625
SS	21	1	8	30	18,750
VK	19	–	1	20	12,500
KV	19	–	4	23	14,375
PK	7	–	–	7	4,375
NK	–	–	1	1	0,625
Skupaj	133	8	19	160	100%
%	83,125	5	11,875	100	

ŠOLSKI CENTER ISKRA KRANJ

Pomanjkanje prostora zavira rast izobraževanja zaposlenih

V okviru Šolskega centra ZP Iskra v Kranju deluje tudi oddelek za organiziranje funkcionalnega izobraževanja zaposlenih. Lani je 1132 slušateljev opravilo tečaje in seminarje. O zadevnem delu sem se pogovarjal z referentom za funkcionalno izobraževanje v Iskrinem šolskem centru – Vilijem Zorkom. Takole je pripovedoval:

„Trenutno izobraževanje poteka za Iskro Elektromehaniko Kranj, Iskra Commerce in vsa jugoslovanska PTT podjetja. Tečaje tujega jezika (angleščina in nemščina) v štirih stopnjah organiziramo za Elektromehaniko. Te tečaje je lani opravilo 74 delavcev. Opravljajo se vse stopnje tečajev za varstvo pri delu ter za električne in mehanske kontrolorje. Lani je bilo pripravljeno mnogo prevedene literature za seminarje o elektronski telefoniji (METACONTA 10 C), ki so namenjeni PTT podjetjem, Elektromehaniki in Iskra Commerce."

Celotni šolski center je zadovoljivo opremljen z avdivizualnimi sredstvi za izobraževanje. Predavajo strokovnjaki Iskra Commerce, fakultete za elektrotehniko in drugi predavatelji, ki so bili na specializaciji v Belgiji. Oddelek za funkcionalno izobraževanje odraslih sodeluje tudi s tovarnami Iskre v Stegnah, Pržanu in Železnikih.

Nekateri seminarji so tudi komercialnega značaja, kjer seznanijo kupce iz vse države z novimi proizvodi ZP Iskra Kranj. Zanimalo me je kaj pravzaprav zavira oddelek za funkcionalno izobraževanje, da bi še bolj razvil svojo dejavnost. Odgovor je bil takle:

„Pomanjkanje prostora je edini razlog, da Šolski center Iskra ne more razviti te dejavnosti v večjem obsegu. Na razpolago imamo le eno predavalnico za 33 slušateljev. Zato smo vezani tudi na prostore izven ŠC (dvorana v hotelu Creina v Kranju ter v hotelih v Radovljici in v Preddvoru). Nujno bi potrebovali nove prostore, če bi želeli zadovoljiti vsaj del potreb po funkcionalnem izobraževanju v delovnih organizacijah."

Vse kaže, da obseg seminarjev in tečajev v letošnjem letu ne bo mogel biti večji. Razvoj oddelka za funkcionalno izobraževanje odraslih v Šolskem centru Iskra je zato vezan predvsem na gradnjo novega ŠC. Delovne organizacije imajo vedno večje potrebe po kadrih, zato pričakujemo, da bo oddelek za izobraževanje zaposlenih kmalu razvijal svoje dejavnosti v novih prostorih, brez katerih si perspektivnega razvoja na področju izobraževanja v centru, kot celoti, ne moremo zamišljati. Obetajo se neslutene možnosti, ki bodo – v to sem prepričan – v nekaj letih realizirane.

IVO

Interesentom za izredni višješolski študij

Na pobudo ZP ISKRA Kranj bo na Fakulteti za elektrotehniko z oktobrom organiziran izredni višješolski študij za zaposlene v Iskri. Podoben izredni študij je bil organiziran tudi pred dvema letoma, za katerega je bilo zanimanje med zaposlenimi precejšnje in ki gre z manjšim ali večjim uspehom za posameznike zdaj h koncu. Zaposleni v organizacijah ZP ISKRA se še naprej zanimajo za možnosti za izpopolnjevanje svojega znanja in za napredovanje v stroki, zato prosimo vse tiste, ki se čutijo sposobne in imajo željo in ambicijo naj dobro premislijo o tej priložnosti.

Za izredni študij se lahko prijavijo interesenti, ki so končali gimnazijo ali tehniško srednjo šolo elektro ter strojne stroke brez preizkusnega oz. sprejemnega izpita. Drugi kandidati, ki so končali kako drugo srednjo šolo, vključno s poklicno šolo, pa se lahko prijavijo, če so pripravljeni položiti preizkusni (sprejemni) izpit. Za uspešnost preizkusnih izpitov bodo organizirani pripravljalni tečaji iz vseh predmetov za vse kandidate s sprejemnimi izpiti.

Študij bo organiziran tako, da bodo imeli kandidati priložnost poslušati predavanja izven delovnega časa oz. opravljati vaje v dela prostih dneh in po strnjenem programu.

V drugem letniku študija bodo slušatelji lahko izbrali eno od smeri, ki se predava na fakulteti in ki ustreza strokovni usmerjenosti posameznikov ter interesom delovne organizacije, kjer so le-ti zaposleni. Poleg tega pa se bo v zadnjem semestru predavala učna snov, sestavljena po posebnem programu za potrebe pri proizvodnji v tovarnah ZP ISKRE.

Posebnosti izrednega študija so v tem, da je brezplačen (ni šolnine) in, da je organiziran za celotni letnik, od zbiranja prijav in izpeljave pripravljalnega tečaja, do urnika rednih predavanj in konsultacij tako, da gre vsem tem slušateljem fakulteta na roko, njihova naloga pa je, da brez večjih izpadov, izven delovnega časa koncentrirano študirajo. Na delovnem mestu slušatelji iz naslova izrednega študija niso upravičeni olajšav oz. samo toliko, kolikor je s pravilnikom organizacije opredeljen položaj tistih, ki izredno študirajo. Izjemoma zaradi racionalnosti pri izvajanju vaj, ki jih morajo slušatelji opraviti na fakulteti pod vodstvom pedagoškega osebja, se bodo verjetno vaje enkrat ali dvakrat organizirale „v enem kosu" se pravi v dveh, treh dneh koncem tedna.

Izredni višješolski študij ter pripravljalni tečaji bodo stekli, če bo zadosti prijavljencev. Zato je potrebno, da kandidati pravočasno premislijo o svojih namerah, ter da se potem nemudoma prijavijo. Pred tem pa morajo vprašati za mnenje tudi v lastni organizaciji oz. pridobiti pristanek TOZD k njihovim odločitvam.

Rok za pismene prijave je 14 dni po objavi v časopisu Iskra. Prijave pošljite na: Referat za izobraževanje in štipendije ZP ISKRA Kranj, 61000 LJUBLJANA, Trg prekomorskih brigad 1.

Kandidati bodo o vsem nadaljnjem sproti obveščeni v časopisu ter osebno.

PORTRETI ISKRAŠEV

Franc Rihteršič

France Rihteršič – po domače Škandrov France iz Ševelj je že 21 let zaposlen v Elektromotorjih.

„France, kako kaj?" smo ga vprašali.

„Dobro, večkrat je bilo že slabše. Veste, če si dolgo na enem kraju, doživiš dobre in slabe reči, pa se „zgliha". Rad delam. Tudi s tovariši se razumem. Delam pa vse od kraja. Zdaj že nekaj let v skladišču žagam železo, režem pločevino in druge materiale, seveda vse na stroje. Ko smo bili še skupaj s tovarno Niko, sem imel na skrbi transport, na triciklu sem prevažal polizdelke na eno in gotove izdelke na drugo stran. Bilo je kar zanimivo."

„Kaj pa delate popoldne?"

„Rad kam grem."

„Imate avto?"

„Kje pa? . . . Kolo! Odlično, solidno kolo. Prekolesaril sem že tisoče kilometrov, saj sem do kraja izrabil že tri kolesa. Večkrat jo mahnem v 27 km oddaljeni Kranj, včasih v 25 km oddaljeno Sorico, kjer premagam kakih 500 metrov nadmorske višine. Seveda grizem kolena in hodim po pedalih. Ampak, da vidite brzino nazaj grede . . . Podobno je tudi, kadar grem v Davčo. 25 km napravim, se visoko povzpnem, nazaj grede pa „nažgem" vsakega motorista.

Vidite, takole živim. Pa mi je prav lepo."

KF

Delovanje Kluba štipendistov Iskre

Štipendisti ZP Iskra bi morali biti bolje seznanjeni s problemi, ki jih rešuje Klub štipendistov. Zato smo se odločili, da v skrčeni obliki opišemo naloge, probleme in težave pri delu.

Izvršni odbor se je sestal nekaj dni po skupščini in izvolil za predsednika Miloša Ošlaja, za podpredsednika Stojana Grgiča, za blagajničarko Sonjo Kompare in za tajnico Majdo Šparouc. IO KŠI šteje 15 članov, ki zastopajo interese študentov. Klub štipendistov je na področju sodelovanja fakulteta – študent s pomočjo Referata organiziral pogovor o reformi elektro fakultete. Štipendisti so imeli možnost strokovnjakom Iskre razložiti probleme, ki jih imajo pri študiju. To je posreden vpliv štipendistov, kajti ti strokovnjaki Iskre so člani komisije za reformo učnih načrtov na fakulteti za elektrotehniko.

Prav tako smo se zavzeli za sodelovanje z mladinskimi organizacijami po kolektivih ZP Iskra in tudi sodelovali na konferenci ZM SP Iskra v Kranju in Novi Gorici.

V organizaciji ekskurzij smo se zavzeli za sodelovvanje s posameznimi fakultetami. Tak dogovor je že s fakulteto za elektrotehniko, kjer bo klub štipendistov organiziral prevoz za vse študente. Prav tako bo narejen program, ki bo organizirano prikazal množico delovnih organizacij.

V okviru Kluba štipendistov bomo priredili ekskurzije, ki bodo združene z ogledom tovarn, pogovori s člani kolektiva in ogledom zanimivosti kraja.

V prirejanju jezikovnih tečajev imamo že nekaj izkušenj.

Šport naj bi bila oblika rekreacije štipendistov in tudi način spoznavanja med študenti različnih fakultet, ki bodo nekoč poslovno sodelovali med seboj. Sredstva imamo zagotovljena in zato smo se odločili za smučarske izlete. Težave pa so še vedno s pomanjkanjem snega.

IO KŠI je doslej naredil premalo, da bi seznanil štipendiste o novem družbenem dogovoru o štipendiranju. Moral bi si prizadevati in zastaviti svoj glas in neposredno razpravljati o družbenem dogovoru.

Vsi štipendisti smo zelo slabo seznanjeni z novim načinom štipendiranja. Mislim tudi, da bi morali naša mnenja vsaj pretehtati.

V času enega meseca bomo na fakultetah in šolah priredili sestanke in seznanili štipendiste s problemi in delom kluba. Potrudili se bomo pritegniti vsakogar, ki bo želel sodelovati.

Prav tako nameravamo organizirati razgovor s člani družbeno-političnih organizacij ZP Iskra, da bi jih seznanili z našim delom, problemi in načrti. Poskušali bomo vskladiti dejavnosti in načrte v prihodnosti.

Želimo si sodelovanja z vsemi štipendisti, kar bi nam olajšalo delo in povečalo rezultate.

– S.G. –

DELRIN

Delrin je zelo odporna umetna snov iz skupine termoplastov. Prva je delrin izdelala ameriška firma Du Pont. Zaradi odličnih mehanskih lastnosti lahko delrin na mnogih področjih tehnike uspešno zamenjuje vrsto kovin, kot so medenina, aluminij, cink in v določenih primerih celo jeklo. Značilnost delrina je v tem, da je zelo trden, ni pa krhek; pri vsem tem pa je skoraj za 50 % lažji od aluminija!

Širimo obzorja

ZANIMIVO POTOVANJE PO KANADI

SILVO SLADIČ je rojen leta 1950, zaposlen pa je v Iskrini tovarni telekomunikacij v Kranju. Že v šoli je zavzeto sodeloval v mladinski organizaciji, kar mu je koristilo tudi pri delu v mladinski organizaciji kranjske tovarne. Je tudi vnet filmski snemalec kratkih dokumentarnih filmov. S skupino mladincev iz Jugoslavije je odpotoval v Kanado, v zamenjavo pa je skupina mladincev iz Kanade kasneje prišla na obisk v Jugoslavijo. Namen potovanja je v tem, da mladi čimbolj spoznajo druge dežele, navade, kulturo in življenje prebivalcev. 5-mesečno bivanje v Kanadi je Silvo Sladič strnil v krajši sestavek, ki ga posredujemo našim bralcem v rubriki „Širimo obzorja".

„Monde" je privatna organizacija, ki so jo osnovali kanadski intelektualci, z namenom, da mladi ljudje spoznajo druge celine in kulturo, ter se naučijo nekaterih koristnih stvari, ki jih lahko s pridom uporabljajo v življenju.

Kanada ima poleg Jugoslavije izmenjavo z mladino iz Malezije, Tunisa, Cameruna in Meksike. To organizacijo je podprla tudi kanadska vlada in dala denar za namestitev, hrano, prevoz za kulturni del, vsak dan pa smo dobili žepnino ter dolar za cigarete in znamke.

Mi smo bili prva 40-članska skupina, ki se je udeležila tega programa. Največ delegatov je imela Črna gora, najmanj pa Slovenija – štiri. Izbrala nas je ZMS.

16. oktobra smo iz Züricha poleteli z letalom družbe Air Canada, preleteli Atlantik in pristali v Montrealu, ki je glavno mesto province Quebec in tudi največje mesto v Kanadi.

Na letališču so nas čakali organizatorji programa. Po opravljenih formalnostih in premiku kazalcev na naših urah smo se odpeljali v 100 milj oddaljeni Maggog. Namestili so nas v dveh stavbah v Mladinskem glasbenem centru. Deset dni je bilo namenjenih za medsebojno spoznavanje ter izpopolnjevanje angleščine, nato smo se razdelili na tri skupine: v vsaki je bila polovica Kanadčanov in polovica Jugoslovanov. Prva skupina je odpotovala v Megantic (Quebec), naslednja v Orillio (Ontario), naša pa v Dolbeau. Vsaka grupa je imela skupinskega vodjo – en Jugoslovan in en Kanadčan. Prvi problemi so se začeli v provinci Quebec. Tam govorijo samo francosko, če pa kdo zna angleško, pa zelo nerad govori. V Kanadi je približno 5 milijonov francosko govorečih ljudi, le-ta pa šteje 22 milijonov prebivalcev in je po površini druga največja dežela na svetu.

Dolbeau je majhno mestece z 8.000 prebivalci in leži na obrobju velikega jezera Lac Saint Yean. Tu govorijo francosko, tako da so se začele prve komplikacije že pri jedilnem listu. Namestili smo se v hotelu Fortain. Vsak dan smo hodili na projekte. Vsak je lahko izbral projetk, kjer je ostal en teden, za tem pa je dobil drugo delo. Prvi projekti: geološka raziskava zemlje, urejanje herbarijev, klasificiranje fosilov, risanje živali in rastlin je bil na High scool.

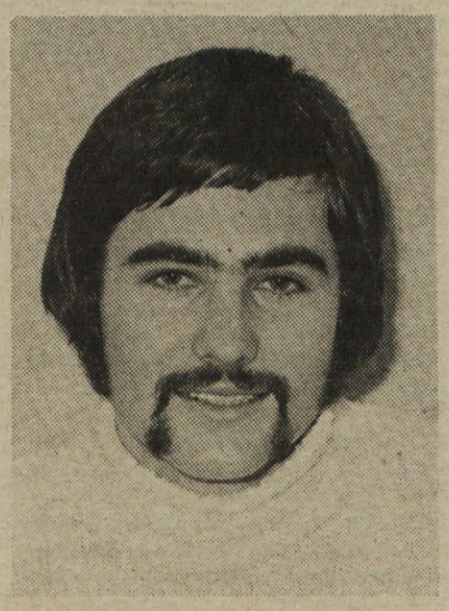

Silvo Sladič

V naslednjem projektu sem se odločil za delo na TV postaji Dolbeau in Mistassini. Ta lokalna TV postaja je oddajala le program v črno-beli tehniki, ko sem odhajal pa so že dobili opremo za barvno TV iz Japonske. Nasploh pa Kanada uvaža mnogo stvari iz Japonske; celo spominčke! Po ogledu TV smo se odpeljali v astronomski laboratorij. Tu delajo štirje študenti. V zgornjem delu je vrtljiva kupola s teleskopom, v spodnjem prostoru pa je kompjuter za merjenje časa in ugotavljanje letečih predmetov nad Atlantikom. Porazdelili smo si projekte. Delal sem na komori in mešanju slike in zvoka. Dobro sem se izvežbal in postal drugi najboljši kameman na TV, hkrati pa tudi častni član TV. Posnel sem tudi tri oddaje po pol ure o Jugoslaviji.

20. novembra smo se poslovili od mesta Dolbeau; vsem je bilo težko. Francozi so bolj prijateljski kot Angleži in bolj temperamentni. Odšli smo v angleško govoreče province. Za ogled smo izbirali med mesti Megantic, Toronto, Montreal. Odločil sem se za Toronto, dvomilijonsko mesto; čez dva dni sem bil tam. Izbral sem si delo v verski sekti Process. S skupino prijateljev smo najprej prebarvali nekaj prostorov in jih očistili, zatem sem tiskal v njihovi majhni tiskarni letake in plakate. Nekaj dni sem izdeloval in

ISKRA-INDUSTRIJA EMO CELJE

Bo klub zdravljenih alkoholikov ublažil problem

V novembru je bila v EMO ustanovna skupščina kluba zdravljenih alkoholikov. Menim, da bi bilo dobro, da za ta klub veste vsi in ne le peščica tistih, ki ga obiskuje in potrebuje njegovo pomoč, ker le ob vsestranski pomoči bo lahko zaživel in izvrševal svojo osnovno nalogo, pomagal namreč tistim, ki jih je alkohol tako osvojil, da se te tesne vezi ne morejo sami osvoboditi.

Žal smo svoj klub dobili šele lani. Prve pobude dr. Lamovca izpred 3 let niso naletele v EMO na plodna tla, čeprav so se v Celju že kazali prvi uspehi dela klubov zdravljenih alkoholikov; kje so krivci za to niti ni bistveno, gotovo pa je, da so problem alkoholizma preplavili v tovarni večji problemi in verjetno je bilo krivo premajhno razumevanje peščice ljudi, ki bi morala izreči odločilno besedo. Del krivde je tudi na zdravstveni službi, kar nerada priznam, toda bili smo premalo prodorni. Mislim pa, da je bil glavni vzrok ta, ker ni bilo nikogar, ki bi upal reči na glas, da je v EMO zelo dosti alkoholikov in da je nad vami premalo takih, ki bi storili zanje kaj več, kot zmajali z glavo in si mislili: „le kam jih bo to pripeljalo?“ Še takšna edina usluga, ki so je bili in so je še deležni, je ta, da jih prikrivate in jim s tem samo škodujete.

Čeprav so številke suhoparne, se jim namenoma nočem popolnoma izogniti, ker vas hočem z njimi impresionirati predvsem tiste, ki mislite, da se preveč ukvarjamo s posamezniki in da problem ni tako pereč.

Le redkokdaj živijo alkoholiki v urejenih zakonih. Izmed 2000 anketiranih alkoholikov je 59 % moških in 56 % žena izjavilo, da živijo v neurejenih zakonih, verjetno pa so te številke prenizke. Kaj lahko pričakujemo od takih družin? Skoraj 80 % alkoholikov je takih, ki so imeli starše ali sorodnike tudi alkoholike. In še več kot to: francoski avtorji navajajo, da je 75 % mladoletnih kriminalcev iz enakih družin. Razrvane družine in strta srca svojcev pa vedno ali skoraj vedno spremlja še revščina in bolezen. Številne nesreče v prometu, številni primeri nasilja, ki jim botruje alkohol, večja obolevnost s spolnimi obolenji pri alkoholikih, vse to so dejstva, ki nas morajo zbosti pri srcu.

Poglejmo si alkoholika kot delavca: 3 x več manjkajo z dela, 3 x več stanejo zdravstveno službo, svojo delovno sposobnost zgubijo vsaj 10 let prej kot nealkoholik.

Za Hrvatsko so izračunali, da v eni generaciji izgubijo 1,200.000 delovnih let. Če še to povem, da alkoholik izgubi letno preko 20 delovnih dni, potem ne bo težko izračunati materialne škode. V Ameriki izgubijo letno milijardo dolarjev.

Vse to so podatki tujih avtorjev, žal nimam točnih podatkov o razmerah v našem kolektivu, vendar sem v petih letih dela z našimi delavci prišla do zaključka, da bo prenizka številka taka, ki jo navajajo v svetovni literaturi, namreč, da bi bilo od vseh zaposlenih 6 % alkoholikov.

Ko človek premišljuje o vseh teh številkah in podatkih težko razume, kako je lahko dobil alkohol tako velik sloves in kako se mu lahko pripisuje med ljudmi toliko dobrih lastnosti. Pa vendar je tako; med ljudmi je le-ta še vedno hrana, okrepčilo in tolažba. Slovenci nismo izjema, niti delavci v EMO, nasprotno, med nami je dosti takih, ki plačujejo davek svoje začetne razvade in so že v fazi kroničnega alkoholizma.

Kaj je torej ta definicija svetovne zdravstvene organizacije že dovolj jasna: da je namreč kronični alkoholik tisti, ki prekomerno uživa alkoholne pijače in pri katerem je odvisnost od alkohola tolikšna, da kazi duševne motnje ali takšne manifestacije, ki oškodujejo fizično in psihično zdravje ter odnos do drugih in socialno ekonomsko stanje.

Ne pričakujemo, da bo alkoholizem izumrl, ne bo, preveč je zakoreninjen, preveč je faktorjev, ki ga pospešujejo in preveč zavit je začaran krog, ki se širi. Menim pa, da je tudi v našem ožjem krogu že čas, da ta krog vsaj na nekaterih mestih prekinajmo in da pomagamo tistim, za katere vemo, da so naše pomoči potrebni. Zdravstveni delavci smo pri tem prešibki, pri tem morate sodelovati vsi.

Naši dosedanji sestanki na klubu še niso imeli usklajene oblike dela, ker še ni bila možna. Pomoč pa bi rada od vseh, zato bom naštela vaše napake: dopuščate, da so delavci na delovnem mestu v vinjenem stanju, dovoljujete jim, da koristijo svoj dopust, ko zaradi vinjenosti niso sposobni za delo, zamižite, ko se prinaša alkohol v tovarno in le redkokdaj ustrezno ukrepate. Dovolj! Upam, da bo med našimi delavci vedno več takih, ki se bodo po ozdravljenju vračali na delovna mesta, kot boljši in vestnejši delavci z novimi nadami za boljši kos kruha, ki ne bo prepojen z vinom. Primer naj bodo naši prvi člani kluba! Večina od njih je lahko nase ponosna in lahko povedo, da so bolj delavni, da so si izboljšali svoj gmotni položaj in si pridobili nazaj ljubezen svojcev in spoštovanje znancev, da pa še niso pozabili na svojo pivsko preteklost, zato so pripravljeni pomagati tudi drugim.

dr. Resinovič Anka

ISKRA – ELEKTROMEHANIKA

Zbor političnega aktiva

Stalni zbor političnega aktiva skupno s člani organov upravljanja ter vodilnimi in vodstvenimi delavci podjetja je obravnaval priprave na volitve v organe upravljanja podjetja in družbeno-političnih skupnosti ter uvedbo sistema Work Factor v podjetju.

Volitve kot samoupravna in politična akcija je tako pomembna, da je bil o tem potreben širši dogovor, kako bodo izvedene volitve v sistemu po ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Volitve bodo 22. februarja s tem, da so bili zbori delavcev, na katerih so bili potrjeni kandidati, dne 9. februarja. Na zborih so bili potrjeni kandidati za člane svetov enot, delavskih svetov temeljnih organizacij, delegatov za delavski svet delovne organizacije in člani za delegacijo za skupščino Združenega podjetja Iskra.

Nadaljevanje obravnave je bilo posvečeno urejanju Work factor sistema. Program uvajanja je podal direktor tehnološkega področja. Povedal je, da je s tem modernim delovnim sistemom v industriji kot je Iskra mogoče doseči mnogo boljše delovne rezultate glede na produktivnost zaposlenih. Iskra Elektromehanika doslej ni imela enotnega sistema in je zato uvedba WF sistema nujnost.

Prednosti WF sistema, oziroma kaj ta sistem pomeni, je obrazložil Dare Žvab, vodja skupine iz ZZA, ki v Elektromehaniki uvaja WF sistem.

N. Pavlin

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
Ljubljana, Tržaška 25

OBVESTILO

za izredne slušatelje iz Iskre:
Izpitni termin za Osnove elektrotehnike I in II za izredni tečaj slušateljev ISKRE iz Novega mesta in iz Ljubljane bo:
v torek, 5. marca 1974, ob 14.00
kandidati naj se javijo v kabinetu as. Kokelja (1 A -03) na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, Tržaška 25.

Prof. dr. Nikolaj KERŠIČ, dipl.ing.

ISKRA – Tovarna gospodinjskih aparatov Škofja Loka – Reteče
objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. PRAVNIKA v kadrovski službi
2. KONSTRUKTORJA
3. LABORANTA
4. TEHNIČNEGA RISARJA
5. VODJO zunanjega in notranjega transporta
6. KONTROLORJA mehanske obdelave
7. KONTROLORJA orodij
8. ŠTEVCA v vhodni kontroli
9. VEČ DELAVCEV za mehansko obdelavo
10. VEČ DELAVK za montažo gospodinjskih aparatov

Pogoji za zasedbo delovnih mest so:

pod 1.: VS izobrazba pravne smeri in eno leto delovnih izkušenj ali VŠ izobrazba pravne ali upravne smeri in 4 leta delovnih izkušenj pri urejanju,

pod 2.: VŠ izobrazba strojna smer in dve leti delovnih izkušenj ali strojni tehnik in 6 let delovnih izkušenj na delovnih mestih samostojni konstruktor,

pod 3.: VŠ izobrazba kemijske smeri in pol leta delovnih izkušenj ali kemijski tehnik in 2 leti delovnih izkušenj,

pod 4.: tečaj za tehničnega risarja in 3 leta delovnih izkušenj v konstrukciji,

pod 5.: ekonomski tehnik in 2 leti delovnih izkušenj,

pod 6. in 7.: strojni tehnik in 1 leto prakse ali VK strojna smer in 5 let prakse;

pod 8. 9. in 10.: priučen kovinski delavec ali monter gospodinjskih aparatov ali NK delavec.

Osebni dohodek je določen s pravilnikom podjetja. Ponudbe sprejema splošni in kadrovski sektor tovarne 15 dni po objavi v časopisu.

TUDI KRANJ BO IMEL FILMSKO GLEDALIŠČE

Komisija za kulturo pri občinski konferenci Zveze mladine v Kranju je že dlje razmišljala o akciji za filmsko gledališče. Kot je znano letos že drugo leto teče zelo uspela akcija, ki jo je prav tako organizirala OK ZMS v sodelovanju s PG, zato lahko pričakujemo, da bo tudi nova akcija, ki se pripravlja v sodelovanju s kinematografskim podjetjem v Kranju, lepo uspela. V letošnjem drugem šolskem polletju bodo od štirinajstih filmov na sporedu tile: Konje streljajo, mar ne?, Joe . . . tudi to je Amerika (oba predstavljata novi filmski val v Ameriki), „Z“ (še živi), Preiskava nad nedolžnim državljanom, Andrej Rubljev in Na klancu.

Filmsko gledališče bo namenjeno učencem in študentom kranjskih šol, predvsem ljubiteljem kvalitetnega filma. Namen te akcije je pridobitev mladih, da se seznanijo z najboljšimi deli domače in svetovne kinematografije. S tem jim bo dana tudi možnost filmskega izobraževanja, saj bodo pred vsako predstavo spregovorili znani slovenski filmski kritiki, po predstavi pa bo razgovor.

Vstopnina bo seveda znatno nižja, po šolah bodo razpisali abonmaje. Ker je za nadaljnji obstoj Filmskega gledališča odločilnega pomena število obiskovalcev, saj še nima nobenih subvencij, pričakujemo, da se bo predstav udeležilo čim več mladih. Akcija bo prav gotovo pritegnila tudi fotoamaterje v Foto-kino sekciji kranjske Elektromehanike kot tudi dijake Šolskega centra Iskra. Prve predstave bodo v filmskem gledališču že v začetku marca.

BOC

MAGNETOKARDIOGRAFIJA (MKG)

MKG je sodoben postopek v medicinski tehniki, ki ima pred znano in razširjeno elektrokardiografijo vrsto prednosti. Po številnih poizkusih na živalih so MKG začeli uporabljati tudi v zdravstvu. Pri postopku EKG merijo tokove, ki nastajajo pri delovanju srca in jih registrirajo. Številni znanstveniki so pokazali na pomanjkljivosti metode, saj EKG lahko registrira samo glavne tokove, medtem ko številni šibkejši, toda diagnostično zelo pomembni, ostajajo skriti. Končno je metoda EKG podvržena tudi popačenju meritev, ker nastanejo na svinčenih kontaktih oksidi in po principu elektrolize tako imenovane kontaktne napetosti.

se učil izdelovati prstane, verižice, obeske in razne okrasne predmete.

„Process“ je ena najmočnejših sekt v Ameriki. Obrede imajo v veliki dvorani; na sredi je miza z žrtvenikom, okrog pa so blazine za sedenje. Ko se začne obred, vstopijo v dvorano dve ženski in moški z dolgimi črnimi palerinami. Moški pride do mize in reče: „As is it“, ostali pa: „So be it.“ (Kakor je, tako naj bo!) V ozadju začnejo igrati kitare. Ljudje pojejo v ritmu kitar. Obred traja eno uro. Trikrat tedensko pa imajo tudi meditacije, ki se začno ob 24. uri.

Imeli smo še dva projekta. Delo v otroškem vrtcu in na osnovni šoli, kjer učijo otroke plavanja, košarke, igranja kitare itd.

Tako so minevali dnevi. Popoldne smo se sprehajali po Yonge st., ki je dolg 52 km, ali si ogledovali mesto, bili v planetariumu, obiskali nekaj razstav in napravili izlet do Niagarskih slapov. Iz Jugoslovanske ambasade smo dobili nekaj naših filmov o Jugoslaviji, ki sem jih tudi projeciral Kanadčanom.

Začel se je bližati čas odhoda. Vsak Kanadčan je vzel za „Cristmas“ (Božič) praznike oziroma za tri tedne enega ali več Jugoslovanov na dom, da vidijo, kakšno je življenje v kanadskih domovih.

14. decembra sem se poslovil od znancev in prijateljev ter odšel v pokrajino Monitoba, kamor me je povabil Lorens Red. Mestece Rivers, kjer je Red doma, ima 1.100 prebivalcev. Ko sva prispela, je bil tak mraz, ki ga še nisem doživel, kar minus 30 stopinj C! Drugi dan mi je Red predstavil starša, brata in sestri. Vživel sem se v njihovo življenje in preživel z njimi tri tedne.

Spoznal sem veliko prijateljev. Ogledal sem si tudi zelo dobre hokejske tekme.

5. januarja sva morala zopet odriniti na pot proti severozapadu. Potovala sva skozi Saskatchewan v Alberto v Edmonton. Zopet smo morali premakniti kazalce na uri 1 uro nazaj, ker smo potovali proti zahodu. V Edmontonu smo se sestali kanadski in jugoslovanski participienti. Na sestanku smo se odločili za štiri skupine in za novega koordinatorja za Zahod, Deniss in Lorda. Vsaka skupina je štela 10 Kanadčanov in 10 naših: polovica fantov, polovica deklet. Dobili smo 2 projekta v Alberti v Lethbridgu in Edmontonu, naslednja dva pa v British Columbiji v Pentictonu in Vancouverju. Odločil sem se za prvi projekt v Lethbridgu in naslednji v Vancouverju.

Stanovali smo v rentirani hiši s kuhinjo, v kateri smo sami kuhali, in z jedilnico. Čez teden dni po prihodu smo si poiskali projekte: prvi projekt, ki smo ga dobili, je bil na univerzi. Tukaj smo obiskovali predavanja in se tudi vklopili v njihov način študija. V bližnji vasici smo prebarvali notranjost gasilskega doma, v osnovni šoli pa smo se pogovarjali z učenci kako živimo z metrskim sistemom. Za njih je zanimivo, ker bo leta 1978 tudi Kanada prešla na metrski sistem.

Protestantska cerkev nam je dala na voljo športno dvorano za rekreacijo. Obiskali smo tudi „Hajderajce“. To je posebna sekta. Ljudje so oblečeni v črne obleke, možje nosijo enake klobuke, žene enake frizure. Živijo na velikih farmah, ki so najmodernejše. So precej bogati in imajo svoje šole. Ne gledajo TV programa niti ne poslušajo radia.

Seveda smo si ogledali tudi Indijanske rezervate. Živijo v hišah, imajo tudi avtomobile. Večina je dokaj podvržena alkoholizmu. Verjetno so razočarani, ker so jim belci odvzeli zemljo in nimajo posebnih pravic. Spotoma smo se ustavili v smučarskem centru na obrobju Rocky mountains.

Ob odhodu iz Lethbridge smo napravili party za naše rojake, zatem so se spet podali na pot. Potovali smo preko Calgairya v notranjost enega najlepših nacionalnih parkov. Ustavili smo se v tipičnem alpskem smučarskem središču Benft. Nato smo se vozili celo noč skozi Rocky mountains do Pacifika in prispeli proti jutru v Vancouver. En mesec smo živeli v tem milijonskem mestu. Stanovali smo v apartmajih in hodili na projekte. Imeli smo jih v Boys klubu. Učili smo dečke plavanja, košarke in orodne telovadbe. Spoznali smo tudi delo z alkaloidi in narkomani. Vsi smo dobro obvladali angleščino, tako da nismo imeli problemov.

Napravili smo tudi dvodnevni izlet na Vancouver otok v lavno mesto province B. C. Victorio. To je v bistvu samo administrativno središče. Celo mesto je zgrajeno v angleškem stilu s številnimi parki. Tudi Vancouver ima številke parke in dve umetni jezeri v središču mesta. Sploh je najlepša provinca British Columbia; slična je Sloveniji – jezera, gozdovi, hribi, blaga klima.

Kar prehitro so nam minili dnevi v Vancouverju. Spoznal sem tudi Jugoslovana iz Banata. Je edini Jugoslovan v KP Vancouver; ima dve hiši in privatno bolnico.

V Kanadi obstaja tudi protijugoslovanska dejavnost. Ob raznih praznikih prirejajo pobegli četniki in ustaši demonstracije in govore proti naši ureditvi.

Odleteli smo v Bolingen v Montreal. Zopet smo se vsi namestili v hotelu Iroquois. Razpravljali smo o uspešnosti programa v Kanadi, izpolnjevali ankete, dajali izjave in članke za knjigo, ki se je pisala med našim bivanjem v Kanadi. Bil sem rahlo naveličan, ker sem moral že štirikrat dati intervju za časopise.

Vsi smo komaj čakali, da odletimo v Jugoslavijo. Prišel je tudi dan, ko smo vstopili v Boeing 727, ki ima v notranjosti tri kinoprostore. S slušalkami lahko poslušaš sinhronizacijo v angleščini ali francoščini. Na razpolago je 8 kanalov različne zvrsti glasbe, bar in klubska soba. Letalo sprejme 365 potnikov. Ker je bil na pariškem letališču Orly štrajk, so odletali Kanadčani v Amsterdam, zato so prispeli en dan pred nami v Beograd. Air Canada nam je plačal hotel v Pariz, naslednji dan pa smo se z avtobusom odpeljali v Bruselj, od tu pa z našo Caravelo v Beograd.

Na letališču nas je pozdravil Drago Roksandič in nekaj drugih funkcionarjev od SOJ. Še isti večer smo imeli sestanek. Prav tako smo še isti večer ob 22. uri odpotovali vsi Slovenci proti domu.

Kmalu je k meni v Kranj pripotoval Red, ki mi je nudil gostoljubje v Kanadi in preživel z menoj 14 dni. Med tem časom si je ogledal tudi Iskro. Bil je zelo navdušen nad tehnologijo in modernizacijo. Kakšna ironija, če se spomnim prvih dni v Kanadi. Spraševali so nas namreč, če imamo v Jugoslaviji elektriko, radio, TV sprejemnike, ali res nosimo vsi enake obleke? Prepričan sem, da bo skupina mladih Kanadčanov, ki je prišla z nami v Jugoslavijo, in bo štiri mesece naš gost, lahko doma pripovedovala o povsem drugačni Jugoslaviji, kot si jo mnogi tamkaj predstavljajo.

Silvo Sladič

Tehniške novice

»UNISCOPE« – PRIPRAVA ZA NEPORUŠENO MERJENJE DEBELIN PREVLEK

Žepna naprava za merjenje nemagnetnih plasti oziroma prevlek na feromagnetni osnovi, z baterijskim virom energije, ki deluje na osnovi magnetnega merilnega principa, je znana pod imenov „UNISCOPE". Izdeluje jo firma Fischer GmBh Co, Maichingen. Format je 185 mm x 95 mm x 50 mm , teža pa 750 g (vsebuje skupno merilno elektroniko in 2 bateriji).

Naprava je primerna za merjenje debeline prevlek od 0,05–100 milimikronov vseh oblik tudi za izredno majhne merilne ploskve od 0,1–1,2 mm . Meritve so možne za galvanske prevleke iz barvnih kovin kot so baker, cink, kadmij, trdi krom; karakteristične kombinacije so tudi zlato, srebro, paladij, rodij na železno osnovo, nikelj-železne zlitine, nikelj, baker, med, steklo in keramiko. Nadalje kositer, kositer-nikelj na baker, prevleke kroma na med, baker aluminij.

Lahko pa merimo tudi prevleke barv, gume in umetnih mas na osnovo jekla. Priporočljiva je tudi za merjenje kontaktnih delov, spajkanih spojev, polprevodnikov, tiskanih vezij.

Naprava je odlična tudi zato, ker so meritve izredno točne.

ISKRA ima široko področje, kjer bi to napravico lahko uporabljala.

Materialpruef. 15/1973/10,
Metalloberfläche 27 (1973)

S. O.

NOVOST PRI PREIZKUŠANJU ZVARA Z ULTRAZVOKOM

Glavni problem pri ultrazvočnem preskušanju zvarov manjših in srednjih debelin je točna določitev mesta napake.

Dosedanje naprave pa imajo pri ugotavljanju napak zvara s pomočjo ultrazvoka ravno to pomanjkljivost, da je točnost določanja mesta napake zelo majhna.

Postopek je tak, da se iz preskusnega mesta, kamor položimo tipalo (sondo) prenašajo vrednosti na zaslon osciloskopa ultrazvočne preskusne naprave: tako vidimo napako zvara, vendar le nekega območja, ne točno nekega mesta. Sploh pa so možne napake tudi pri čitanju in prenašanju.

Za enostavno, točno in hitro določevanje mesta napake zvara z ultrazvočnim preskušanjem pa je poskrbela firma Krautkramer GmbH. Na razstavi „Schweissen und Schneiden" 1973 v Essnu je razstavila interesantno novo tipalo. To novo tipalo je v bistvu vrsta svetlobnih diod, ki so vgrajene druga poleg druge, z razmakom 1,6 mm, v podolgovato ohišje tipala. Pri ugotavljanju mesta napake zvara položimo tipalo na zvar. Naprava pokaže mesto napake tako, da se zasveti dioda, ki je nad napako. Ker so diode oddaljene druga od druge 1,6 mm je natančnost določevanja res velika.

To ročno pripravo lahko postavimo na vsak material in na vsak kot materiala.

„ISKRA" se bo morda navdušila za to novost.

Fachberichte für Oberflaechentechnik
11/1973 S. O.

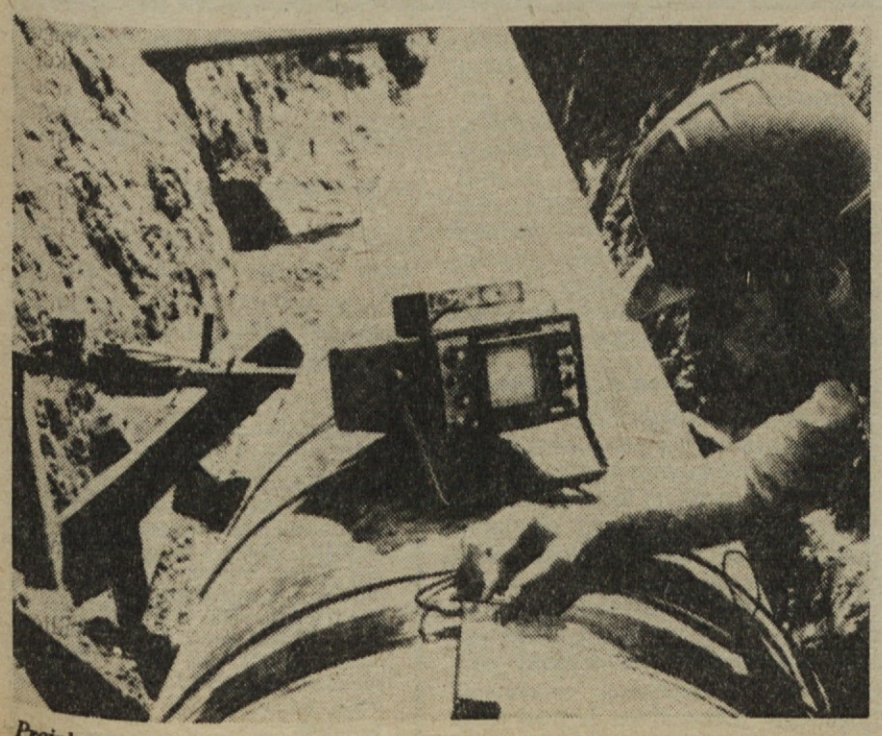

Preizkušanje zvara z ultrazvokom

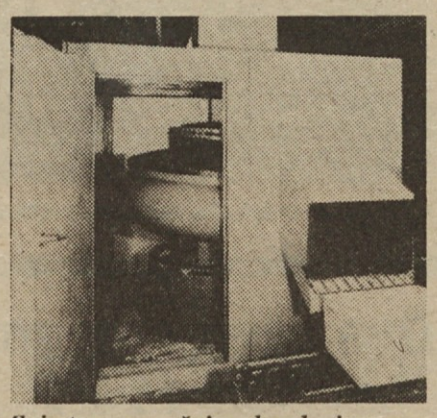

Spiratron z zračnim absorberjem

ZMANJŠANJE HRUPA PRI STROJIH Z ZRAČNIM ABSORBERJEM

Hrup povzroča velike težave v industriji. Delavci, ki delajo v takem okolju, imajo pravico dobiti denarno odškodnino. Zato spada zmanjšanje hrupa pri strojih v zaščito delavnega okolja. Nekateri obrati v velikih industrijah imajo v delavnih normah predpisane zahteve, ki določajo za stroje skrajno mejo za hrup.

Pri nekaterih strojih npr. Spiratronu, pa se ni mogoče držati teh meril. Zato delajo tako, da dodajo stroju dušilni plašč, ki absorbira zvok, s tem se doseže 15–20 decibelov, kar odgovarja zahtevam za mejo hrupa, ki je dovoljena. To ohišje ima za polnjenje in praznjenje izdelkov odprtine, ki so opremljene z dušilci, na tak način je tudi omogočeno sušenje in pasiviranje sestavnih delov.

Dosedaj so znani Spiratroni opremljeni z zračnim absorberjem: St 250, St 350, St 650, St 1000.

Galvanotechnik
64/1973/11 S. O.

DODATKI SILIKONOV ZA IZBOLJŠAVO TRAJNOSTI IN TRDNOSTI UMETNIH SNOVI

Tekoči silikoni se v splošnem uporabljajo kot dodatek umetnih mas in sicer kot mazivo, ki vpliva na sprostitev oziroma lažje drsenje pri oblikovanju. Vendar pa so zadnje čase ugotovili, da se poleg te lastnosti izboljša odpornost proti obrabi in zveča trdnost mase, če se ji doda tekoče silikone.

Pri firmi Dow Corning Corp. Rd. Midland Mich. so izdelali eksperimente z 200 tekočimi silikoni. Dodajali so jih različnim termoplastom: ABS, Polipropilenu, acetalu, najlonu, polistirenu. Ugotovili so, da se je znižalo trenje in obraba vzorcev pri visokih in nizkih pritiskih.

Tekoče silikone se lahko dodaja direktno pri polimerizacijskih procesih oziroma se jih vmeša v mešalec oziroma ekstrudor.

Proizvajalci delajo reklamo, da je dodatek poceni, da se stroški znižajo, oziroma so še nižji kot pri drugih dodatkih termoplastičnih maziv. Prav tako trdijo, da je tak dodatek n.pr. polistirol res poceni glede na zvišano odpornost proti obrabi in glede na življenjsko dobo.

Ti materiali se uporabljajo kot dodatek za ležaje, kasete, gramofonske plošče, vakuumsko oblikovane posode itd.

Modern Plastics Intern.
dec. 1973 S. O.

FLUORVODIK FREON KOT ČISTILNO SREDSTVO – PRIPOMOČEK PRI GALVANIZIRANJU

Sredstvo za čiščenje, ki ga je razvila tvrdka „Du Pont Company", je odlično za odstranjevanje ostankov polirne mase s kovinskih površin, namenjenih za galvaniziranje.

Pri postopku se uporablja čistilno sredstvo „Freon" t.j. fluorovodik, razvite pa so tudi naprave, ki so zlasti pomembne pri delu s tekočim trakom.

Polirne mase, ki se uporabljajo za pripravo površine pred galvaniziranjem, povzročajo namreč probleme, ker puščajo organske in anorganske ostanke. Z organskim topilom „Freon T-WD 602 in Freon TF" pa se ti ostanki zlahka odstranijo.

Emulzija: voda-freon povezuje nizko površinsko napetost z višjo gostoto in zelo učinkovito odstranjuje površinske nečistoče. Končne ostanke nečistoč se pa sperejo s topilom „Freon TF".

Pri delu na tekočem traku se uporabljajo tudi ultrazvočne čistilne naprave. In tako so polirani, pobakreni jekleni deli po trostopenjskem obdelovalnem ciklusu očiščeni v 8 1/2 minutah. Ti očiščeni deli so vodeni direktno v galvansko napravo za nikljanje-kromanje, brez predhodne obdelave z bakrovim cianidom, kot to običajno zahteva postopek.

Poleg učinkovitega čiščenja so še druge prednosti: sistem rabi manj prostora kot dosedanji, ki uporablja za čiščenje vodo. Tu pa se uporablja voda le kot kondenzatorsko hlajenje. Nadalje pri postopku niso potrebne alkalne in kalij-cianidne kopeli s tem pa se zmanjša problem odpadnih vod. Oprijemljivost prevlek je odlična kot so pokazali razni preskusi.

Freon se uporablja kot čistilno sredstvo tudi pri elastomerih, in umetnih masah z velikim uspehom, posebno pri uporabi umetnih mas ABS in propilenov.

S. O.

Metalloberfläche, 27/1973

ODSTRANJEVANJE IZOLACIJE PRI ŽICAH – NOVA IDEJA

Klasični postopki odstranjevanja izolacije vsebujejo sistem rezil, ki se pomikajo do določene razdalje ali pa delujejo z določeno silo. V nobenem od teh primerov pa ni informacije o položaju noža glede na golo žico. V obeh primerih pride zato pogosto do poškodovanja (zarezanja) žice. Pri tankih žicah (nekaj stotink milimetra) doseže zareza v žico lahko tudi 25 do 50 procentov premera žice. Taka zareza žico zelo oslabi in povzroči, da se kasneje dobršen del prispajkanih žic v vezjih pri običajnih zvojnih in upogibnih obremenitvah odtrga.

Parameter za krmiljenje pritisne sile noža na žico je ohmska upornost med nožem in žico. V trenutku, ko se nož dotakne žice, nastane znaten padec upornosti v tokokrogu nož-žica-ohmmeter. Drugi nož je v tem trenutku v neposredni bližini žice – redko se zgodi, da bi se oba noža dotaknila gole žice istočasno. V trenutku ko se nož dotakne gole žice, popusti pritisna sila nožev in žico je možno izvleči in tako odstraniti izolacijo brez poškodbe vodnika.

Insulation/Circuits, (1973) 10, J.J.

LASERJI – VARNOSTNI UKREPI

Uporaba laserjev v industriji se je zelo razširila, zato je dobro vedeti tudi nekaj o splošnih varnostnih ukrepih. Laserji sevajo svetlobo velike jakosti, pri čemer je posebno ogroženo oko zaradi velike svetlobne občutljivosti. Svetloba prodre v oko ali pa se absorbira v roženici, kar zavisi od valovne dolžine. Temu ustrezno nastanejo tudi poškodbe mrežnice ali roženice. Poškodba očesa nastane zaradi lokalnega povišanja temperature. Pri uporabi laserja v proizvodnji naj bo območje nevarnega laserskega sevanja – lasersko območje – po možnosti majhno. Pri močnejših laserjih naj bo lasersko območje omejeno z okrovom obdelovalnega stroja, s čimer se prepreči prodor nevarnega sevanja v okolico. Kjer to ni mogoče, mora biti strežno osebje primerno zaščiteno, n.pr. z laserskimi zaščitnimi očali.

Industrie Elektrik u. Elektronik
(1973) 22 J.J.

Volitve v organe upravljanja

(nadaljevanje s 4. strani)

A. TOZD-Institut za tehnične raziskave:
DE SRO 250/260 –
DE SRO 260-Tehnična pisarna samostojnih razvojnih oddelkov,
Vinko Petkovšek (1945) predsednik,
Margareta Nučič (1953) nam. predsednika,
DE SRO 270-Samostojni razvojni oddelek za avtoelektriko:
Aleksander Otrin (1943) predsednik,
Lilijana Gogala (1942) nam. predsednika,
DE SRO 280-Samostojni razvojni oddelek za napajalne naprave:
Aleksander Sirk (1935) predsednik,
Ivan Polzelnik (1941) nam. predsednika,
DE SRO 290-Samostojni razvojni oddelek za električna orodja in rotacijske stroje:
Artur Predan (1943) predsednik,
Miran Paškulin (1935) nam. predsednika,
DE RS 80-Razvojni sektor za avtomatizacijo:
EE 800:
Nada Šolinc (1938) predsednik,
Martin Cvilak (1942) nam. predsednika,
EE 810:
Mateja Šmalc (1927) predsednik,
Stojan Ivančič (1952) nam. predsednika,
EE 820: Božidar Kladnik (1947) predsednik,
Slavko Miklavčič (1948) nam. predsednika,
EE 830: Vladislav Ružič (1927) predsednik,
EE 831: Vladislav Margon (1942) nam. predsednika,
EE 840: Matija Trebar (1944) predsednik,
Marjan Nečemer (1941) nam. predsednika,
EE 850: Ignac Golob (1949) predsednik,
Franc Oder (1943) nam. predsednika,
EE 860: Peter Lah (1944) predsednik,
Tomaž Ermenc (1943) nam. predsednika,
EE 270: Karl Kardoš (1950) predsednik,
Jurij Juršič (1943) nam. predsednika;

B. TOZD-Biro za industrijski inženiring:
Andrej Bleiweis (1941) predsednik,
Budin Saračević (1929) nam. predsednika,
Neposredno na zborih delovnih ljudi so bile izvoljene tudi samoupravne delavske kontrole in sicer:

A. TOZD-Institut za tehnične raziskave:
Marjan Kavalar (1928),
Štefka Kolenko (1944),
Stane Lipoglavšek (1919),
Jože Radoševič (1940),
Marko Samaluk (1935);

B. TOZD-Biro za industrijski inženiring:
Marko Košir (1943),
Anton Klasinc (1941),
Tomaž Marek (1946),
Stanka Osolnik (1937);

C. Delovna skupnost skupnih služb:
Jože Hribar (1934),
Ana Ferfolja (1941),
Marjan Vernik (1936),
Minka Kandus (1923),
Nevenka Pretnar (1949);

A. Udeležba na volitvah
TOZD ITR: 648 volilcev, udeležilo volitev 564, ali 87,72 %,
TOZD RII: 38 volilcev, udeležilo volitev 37, ali 97,37 %,
DS skupne službe: 147 volilcev, udeležilo volitev 127, ali 86,6 %,
Skupaj: 828 volilcev, udeležilo 728, ali 87,93 %.

Skupno je bilo v vse samoupravne organe izvoljenih:
a. v TOZD-Institut za tehnične raziskave je bilo od 133 izvoljenih 106 ali 79,7 % in 27 žensk, ali 20,3 %, od tega 24 mladih, ali 18,05 %.
b. v TOZD-Biro za industrijski inženiring je bilo od 8 izvoljenih 7 moških, ali 87,5 % in 1 ženska, ali 12,5 %; mladih ni bilo izvoljenih.
c. v delovni skupnosti skupnih služb je bilo od 19 izvoljenih 9 moških, ali 53,63 %, od tega 2 mlada, ali 10,53 %.
To pomeni, da je bilo v delovni organizaciji Iskra-Raziskovalni institut od skupno 160 izvoljenih v vse samoupravne organe izvoljenih 122 moških, ali 76,25 % in 38 žensk, ali 23,75 %, od tega 26 mladih, ali 16,25 %.

– P. J. –

CENTER ZA FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE IN SVETOVANJE
pri Višji šoli za organizacijo dela Kranj,
Prešernova 11

Razpis funkcionalnih seminarjev v marcu 1974

Po letnem programu funkcionalnih seminarjev za vodstvene in strokovne delavce v organizacijah združenega dela, razpisujemo za mesec marec 1974 naslednje funkcionalne seminarje:

1. PREMAKLJIVI DELAVNIK – organizacija in uvajanje gibljivega delovnega časa 4. – 6.3.1974
   Nosilec seminarja: Aljaž Franc 14. – 15.3.1974
   Mentor programa: Križaj Franc
2. OCENE DELOVNIH REZULTATOV Z ADAPTIRANO TOČKOVNO METODO 5. – 7.3.1974
   Nosilec seminarja: Ilja Jurančič, dipl.pravnik
3. ANALIZA IN SISTEMIZACIJA DELOVNIH MEST 5. – 7.3.1974
   (osnovni seminar) 26. – 28.3.1974
   Nosilec seminarja: prof. Ivan Oman 23. – 24.4.1974
4. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA V DELOVNIH ORGANIZACIJAH 11. – 15.3.1974
   Nosilec seminarja: prof. Ivan Kejžar
5. TEHNOLOŠKA PRIPRAVA PROIZVODNJE 11. – 15.3.1974
   Nosilec seminarja: Ernest Vršec, dipl.ing.
6. ORGANIZACIJA VZDRŽEVALNE SLUŽBE 18. – 22.3.1974
   Nosilec seminarja: Branko Peternel, dipl.ing.
7. PROJEKTIRANJE PISARNIŠKEGA POSLOVANJA 25. – 29.3.1974
   Nosilec seminarja:
8. METODE TEORETIČNEGA IZOBRAŽEVANJA 1. – 5.4.1974
   Nosilec seminarja: prof. Ivan Kejžar

Udeleženci seminarjev bodo prejeli na seminarjih vse potrebno gradivo, da bodo lahko aktivno sodelovali na seminarju ter pridobljeno znanje koristno uporabili v praksi.

Priporočamo vam, da tudi vaše podjetje pošlje na seminarje strokovnjake, ki se direktno ali indirektno ukvarjajo z omenjeno problematiko. Obveščamo vas, da je udeležba na nekaterih seminarjih omejena, zato bomo prijave upoštevali kot nepreklicne.

V kolikor za posamezni seminar ne bo prijav, bomo o odpovedi ali preložitvi izvedbe, prizadete pravočasno obvestili.

Rok prijave: 10 dni pred pričetkom seminarja.

Vse delovne organizacije prosimo, da nam sporočijo morebitne spremembe naziva firme oziroma naslove TOZD, na katere bi želeli, da pošiljamo obvestila o razpisu funkcionalnih seminarjev, ki jih organizira naš Center.

Pismene prijave pošljite Centru za funkcionalno izobraževanje in svetovanje pri Višji šoli za organizacijo dela Kranj, Prešernova 11, (telefon 23-181).

Poročilo o delu RRC v I. 1973

(nadaljevanje z 2. strani)

3. Pomoč partnerjem RRC

Ker ni pri vseh partnerjih avtomatska obdelava podatkov enako razširjena, jim je bila nudena pomoč na različnih nivojih.

Partnerjem, ki zaenkrat izkoriščajo le manjši del pripadajočih računalniških zmogljivosti, je sistematično pomagala konsultantska skupina tako pri organizaciji AOP kot tudi neposredno pri programiranju.

Skupina aplikativnih programerjev je pri izdelavi programa za OD za enega izmed partnerjev vpeljala modularno programiranje, kar bo koristilo tudi pri drugih podobnih projektih, poleg tega pa se je posebna pozornost posvetila vpeljavi novih programskih paketov, ki jih partnerji potrebujejo (OPTIMA, ip.).

Tako kot v prejšnjem letu je tudi letos skupina za šolstvo organizirala po trikrat tečaje Uvod v programiranje, Fortran, Cobol, ki jim je prisostvovalo skupno 302 udeležencev, sodelavcev partnerjev. Poleg tega je bil organiziran tečaj Osnovne sistemske analize in številni specializirani nadaljevalni tečaji.

Razvitejšim partnerjem smo pogosto nudili specializirano pomoč in konzultacije, tako sistemski programerji kot tudi sistemski analitik.

. Podrobna poročila o delu posameznih skupin bo ocenil Koordinacijski svet partnerjev, finančna komisija in PO.

4. Ukrepi za učinkovitejšo organizacijo in delovanje centra

Čeprav je RRC, tako kot ostale družbene dejavnosti, pričel z realizacijo ustavnih dopolnil nekoliko kasneje kot pa v nekaterih gospodarskih organizacijah, se je konstituiral v predpisanem roku. Na osnovi analize pogojev o možnosti ustanavljanja TOZD, so se delavci RRC-ja v soglasju s partnerji odločili, da ostane RRC do nadaljnjega samostojna enota IJS s samostojnim obračunom. Določena je bila posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov vseh partnerjev, ki bo tekom 1974 leta pripravila podrobno utemeljene predloge o drugačnih možnih variantah organizacije RRC-ja, ki bodo vsebovali analizo možnih posledic za delavce RRC-ja in partnerje tudi s finančne strani.

S sklepom Poslovnega odbora je bil ustanovljen Koordinacijski svet partnerjev RRC-ja, ki naj bi pospeševal izmenjavo izkušenj pri AOP med partnerji.

Nadaljevalo se je pripravljanje Pravilnika o ugotavljanju računalniških kapacitet in Cenika RRC. Ker zaradi raznolikih stališč partnerjev še ni prišlo do kompromisa, bo Pravilnik praviloma sprejet šele v febrarju 74.

Da bi posamezne sodelavce centra obveščali o ustreznosti in kvaliteti njihovega dela, smo vpeljali pismeno ocenjevanje sodelavcev, ki ga izvedejo na osnovi obsežne pismene zasnove vodje skupin skupno s posameznimi sodelavci. V letu 1973 je bilo tako ocenjevanje izvedeno dvakrat – ob polovici in ob koncu leta.

Tekom leta so se v centru zaposlili novi vodilni delavci, direktor in operativni vodja.

Za tekoče poslovanje centra je poleg direktorja odgovoren kolegij RRC–ja, ki ga sestavljajo vodje vseh skupin. V preteklem letu je kolegij , ki se je sestajal redno enkrat tedensko, obravnaval vse važnejše probleme centra in sprejemal ustrezne sklepe.

Da bi zagotovili vsem sodelavcem centra večje možnosti pri odločanju, je bil v letu 1973 večkrat sklican Zbor delovne skupnosti centra, na katerih so bili vsi sodelavci bodisi informirani o tekočih problemih centra, ali pa so odločali o važnejših vprašanjih. Posebno pozornost je Zbor delovne skupnosti posvetil zaostajanju OD delavcev centra v primerjavi z okolico, pa tudi pereči stanovanjski problematiki. Konkretni predlogi za reševanje te problematike so bili predloženi Poslovnemu odboru. Partnerji so se sporazumeli, da bodo ob sprejemanju zaključnega računa za leto 1973, ki bo konec februarja 74, s strani partnerjev dodeljena pomembna finančna sredstva v stanovanjski fond centra, kar bo omogočalo reševanje nekaterih najbolj perečih stanovanjskih problemov.

Za boljše obveščanje partnerjev se izdajajo tudi „Novice RRC“, ki so v letu 73 izšle dvakrat.

5. Izpopolnjevanje računalniških zmogljivosti

V preteklem letu so bile opravljene intenzivne priprave za vpeljavo novega operacijskega sistema SCOPE 3.4. Prehod na nov operacijski sistem, ki bo predvidoma izveden januarja 1974, je nujen, saj SCOPE 3.3 v letu 74 od CDC ne bo več podpiran, SCOPE 3.4 pa bo omogočil boljše izkoriščanje sistema, uporabo novih programskih bibliotek ter novih predvidenih hardware-skih dopolnitev (npr. veliki diski 844) ter pospešil vpeljavo interaktivnega dela.

Na osnovi študija o vplivu števila enot na magnetne trakove na propustnost sistema, so bile nabavljene 4 enote za magnetne trakove, ki smo jih imeli do avgusta 73 le v najemu.

Na osnovi meritve zasedenosti kanalov in meritve vpliva interaktivnega dela na propustnost sistema, je bila izdelana preliminarna študija o možnem nadaljnjem širjenju centra, ki je bila predložena tehniški komisiji.

Precej prizadevanj je bilo posvečenih reševanju problema kompatibilnosti terminalov. S CDC smo se dogovorili, da bodo vse 200 UT brezplačno zamenjali s terminali 731-12, kar bo kasneje omogočalo istočasno uporabo display-ev. S partnerji smo se dogovorili o skupni zalogi rezervnih delov za terminale 731-12, kar je nedvomno racionalnejša rešitev, ki bo omogočala širši skupni spekter rezervnih delov, kot pa da imajo pri vsakem terminalu isti komplet.

6. Strokovno izpopolnjevanje sodelavcev

Da bi omogočili sodelavcem RRC-ja uspešno delovanje v korist partnerjev, skrbimo za njihovo dopolnilno strokovno izobraževanje.

Zato so se v letu 1973 številni sodelavci udeležili kvalitetnih strokovnih tečajev CDI, pa tudi mednarodnih konferenc uporabnikov računalnikov CDC (ECODU).

Posebej pa je bilo treba poskrbeti za nadaljnje šolanje vseh vzdrževalcev, da bi zagotovili čim kvalitetnejše vzdrževanje periferije in terminalov. Da bi jim zagotovili še več izkušenj pri vzdrževanju, smo se dogovorili s CDC, da bi naši vzdrževalci občasno delali tudi na drugih instalacijah CDC-ja širom Evrope. Ustrezna pogodba bo sklenjena v začetku leta 1974.

7. Reševanje finančnih problemov in obveznosti

Partnerji so se sporazumeli o odkupu 2. dela računalnika tudi v primeru, da ne bi pridobili še novih partnerjev, s katerimi bi pokrili investicijo v celoti.

Drugi del računalnika smo že začeli odplačevati CDC-ju v skladu s pogodbo ter v smislu dinamike, ki so jo potrdili partnerji. Zato je bilo potrebno vložiti izjemne napore, da so se v letu 1973 zagotovila izredno visoka devizna sredstva, ki so bila za to potrebna poleg tistih, ki so nujno potrebna za redno odplačevanje vzdrževanja sistema in za obratovanje.

V bodoče bo potrebno še izboljšati sistem rednega plačevanja obratovalnih stroškov, saj so nekateri partnerji svoje obveznosti poravnavali prepočasi, zaradi česar je imel RRC večkrat težave s tekočimi sredstvi.

ANKETNI LIST

Prosimo, če izpolnjeno
vrnete do 22.2.1974
na naslov Računalniški center Univerze, Hajdrihova 28, Ljubljana

1. Naslov vaše organizacije:

2. V vaši organizaciji je zaposleno
   organizatorjev
   programerjev

3. Koliko vaših sodelavcev želite poslati na katerega od navedenih seminarjev v letu 1974 (vsi seminarji bodo v Sloveniji).

seminar – tečaj — število kandidatov

a) OSNOVE SISTEMSKE ANALIZE IN NAČRTOVANJA NOVIH SISTEMOV (54 dni)
b) IZPOPOLNJENE TEHNIKE PROGRAMIRANJA (3 dni)
c) VODENJE PROJEKTA AVTOMATSKE OBDELAVE PODATKOV (3 dni)
d) NAČRTOVANJE KOMPLEKSNEJŠIH BANK PODATKOV IN NJIHOVA IMPLEMENTACIJA (3 dni)
e) IZPOPOLNJENA TEHNIKA NAČRTOVANJA SISTEMA IN ORGANIZACIJA AOP (3 dni)
f) NAČRTOVANJE, IMPLEMENTACIJA IN VZDRŽEVANJE PERSONALNEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA (3 dni)
g) BANKA PODATKOV IN ORGANIZACIJA DATOTEK (3 dni)
h) UČINKOVITO VODENJE PROJEKTOV OBDELAVE PODATKOV (3 dni)
i) NELINEARNO PROGRAMIRANJE, UPORABA IN METODE (3 dni)
j) TEHNIKA GRUPIRANJA V ANALIZI PODATKOV (3 dni)
k) IZBOLJŠEVANJE METOD (3 dni)
l) ANALIZA PROBLEMA – ODLOČANJE (3 dni)
m) VODENJE PROJEKTOV (3 dni)
n) VODENJE S KONTINUIRANIM DOLOČANJEM CILJEV ZA VODSTVENE DELAVCE NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA (3 dni)
o) INFORMACIJSKI SISTEMI V BOLNIŠNICAH, NJIHOVA APLIKACIJA, RAZVOJ IN UPORABNOST (3 dni)

4. Originalna predavanja so v angleščini.
   V katerem jeziku lahko vaši kandidati poslušajo predavanja seminarjev:

   v angleškem ☐
   v nemškem ☐
   v slovenskem ☐

PRIPOMBA: Prevodi v slovenščino bodo organizirani po potrebi.

5. Ker imamo možnosti organizirati seminarje za uporabo računalnika na različnih aplikativnih in raziskovalnih področjih kot na primer v kemiji in petrokemiji, strojništvu, medicini, biotehniki, metalurgiji, rudarstvu, elektrotehniki, proizvodnji, bančništvu, javni upravi, vodenju podjetij, pa tudi organizirati seminarje za nadaljnjo izobrazbo vseh profilov osebja računskih centrov itd., vas prosimo, na navedete na naslednji strani konkretne teme (skupaj s približnim številom poslušalcev), za katere naj bi v bodoče organizirali seminar.

Tema — število poslušalcev

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ime in priimek

funkcija

VAŠE PRIPOMBE:

Najboljša je bila udeležba članov ekipe Iskra I na prvem dvoboju.

I. KOLO SINDIKALNEGA MOŠTVENEGA ŠAHOVSKEGA PRVENSTVA

Dva remija in zmaga

Kot smo poročali že zadnjič, se je v četrtek, 7. februarja t.l. začelo letošnje sindikalno moštveno šahovsko prvenstvo Ljubljane, na katerem sodelujejo tri Iskrine kombinirane ekipe, sestavljene iz najboljših šahistov ljubljanskih delovnih organizacij.

Prva Iskrina ekipa sodeluje v 3. ligi, druga v 4. ligi in tretja v 5 b ligi. V prvem kolu prvenstva pa so naše ekipe dosegle naslednje rezultate:

ISKRA I : KLINIČNE BOLNIŠNICE 3 : 3 s tem, da so Lepold Galle, Živojin Andrejević in Vito Šoukal svoje partije dobili, izgubili pa so Pavle Sešek, Milovan Rulić in Bogdan Brezigar;

ISKRA II : MEGRAD 4 : 2, pri čemer so zmagali: Drago Škrbinc, Anton Jerina, Stane Furlan, Marjan Mrak, izgubila pa stMilan Pertot in Janez Grčar;

ISKRA III : YULON 3 : 3. V tem dvoboju so partije dobili naslednji Iskraši: Stane Cimerman, Franc Močnik in Marjan Kovač, izgubila pa sta Lado Dekleva in Lado Anžur, medtem ko je tudi šesto partijo dobila ekipa YULON, brez boja, ker šestega člana Iskrine tretje ekipe ni bilo na dvoboj.

Začelo se je torej in za Iskrine šahiste ne brez uspeha, vendar pa je k temu le izreči kritiko. Kritiko namreč tistim, ki so se za tekmovanje prijavili, a so na dan dvoboja brez obvestila izostali. Pohvaliti je treba člane I. Iskrine ekipe, ki so prišli na dvoboj v Sanatorij Emona zares polnoštevilno, čeprav jih nastopa vsakokrat le šest. Tudi druga ekipa se je z ustrezno rezervo pojavila na dvoboju z Megradom, le tretja, ki je nastopala proti ekipi YULON pa zaradi nedisciplinе nekaterih ni bila kompletna in je eno partijo celo morala predati brez boja.

Upajmo, da se takšen dokaz nedisciplinirаnosti v bodočih kolih ne bo ponovil, saj je vsekakor častneje partijo izgubiti proti boljšemu nasprotniku, kot pa jo predati, zato, ker ni bilo dovolj igralcev. Res je sicer, da je nastopanje na sindikalnem šahovskem prvenstvu prostovoljno, vendar pa se je vsakdo, ki se je prijavil za igranje, s tem že obvezal, da bo zanesljivo nastopil, ko bo vrsta na njem.

-ko

NOV TIP INTERFONA

Ericsson Reviev prinaša novost na področju interfonskih aparatov in sicer je to tastaturni aparat, katerega se lahko uporablja kot telefonski aparat in kot interfon. V mirovnem položaju – če stoji aparat na mizi je priključen mikrofon s predojačevalnikom, kakor tudi zvočnik preko viličnega kontakta. Če pa se aparat dvigne, se vilični kontakt preklopi in mikrofon prevzame vlogo slušalke, medtem ko zvočnik služi kot mikrofon. Preklop govor – sprejem se izvrši avtomatsko elektronsko, torej ni potrebno nikakršno ročno posredovanje, razen v primeru večjega okoliškega šuma, ko se pritisne tipka A, ki služi za manuelno krmiljenje govornih smeri in sicer se jo pri govoru pritisne in pri sprejemu spusti. Med pogovorom sveti signalna žarnica v obeh aparatih, dokler naročnika ne končata pogovora in pritisneta tipko B, s čemer se prekine zveza. Avtomatika preklapljanja govor–sprejem je prirejena za pisarniške prostore z odmevnim časom do 0,7 s. Za prostore z večjim odmevnim časom je predvidena še dodatna nastavitev. Aparat je grajen zelo smiselno, je enostaven za rokovanje in ga je možno uporabljati v sklopu Ericssonovega interfonskega sistema AVF 404.

Ericsson Review 1973/3 B. J.

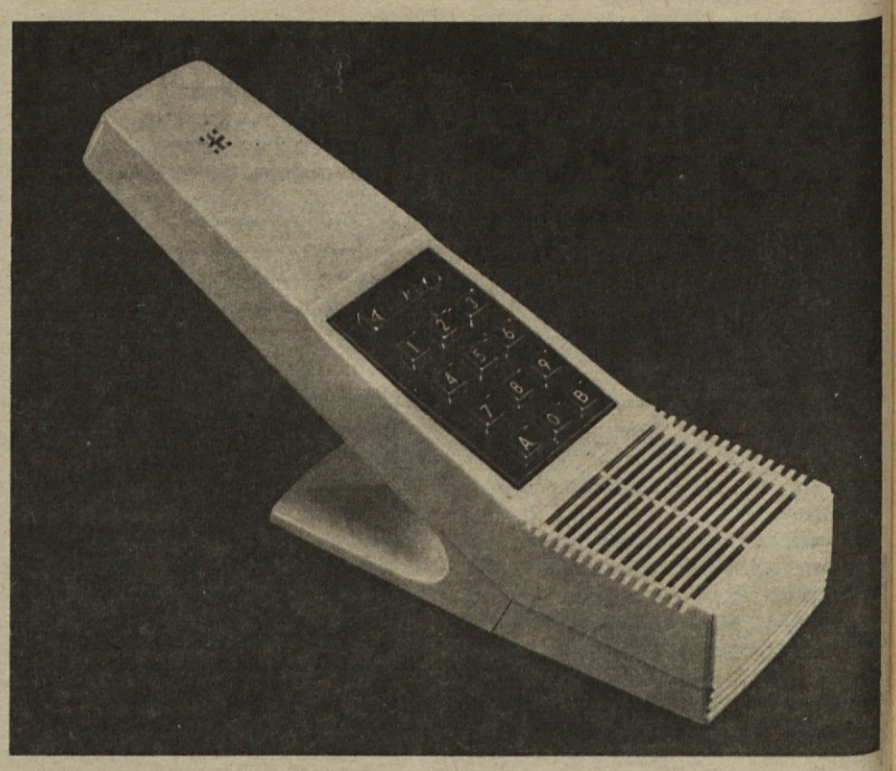

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moje drage mame

MARIJE AMBROŽIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v službi kvalitete in vhodne kontrole ATC na Laborah v Kranju za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Jelko Ambrožič

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 – Tisk: združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA–LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana